

Belģijas latviešu ziņas

www.latviesi.be

Latviešu biedrības Beļģijā laikraksts

nr.43
jūnijs 2025

Brauc, Jānīti šai zemē
Ar to ziedu vezumiņu:
Meitām dodī sārtas rozes,
Puišiem zaļas skābenītes.

Augsti cēlu Jāņa zāles,
Lai telītes lielas auga,
Lai tās labi lielas auga,
Lai tās daudzi piena deva.

Pavasari ievas zieda
Pa visiem krūmiņiem;
Jāņu nakti gunis dega
Pa visām sētiņām.

Redaktores sleja

Kur ir daži latvieši, tur noteikti tiks nodibinātas pāris radošas grupas - koris, deju kopa un teātra pulciņš. Tā notika arī Briselē, kur pirms 20 gadiem darba gaitās atbraukušie latvieši sajuta nepieciešamību pēc teātra spēlēšanas. Sākumā tik spārnotais citāts no "Skroderdienām", un pavisam drīz jau teātra pulciņš sāka darbu pie pirmā nopietnā iestudējuma. Un tas nebija nekāds mazais - to noskatījās ap 400 cilvēku. Briseles latviešu teātris ir vecākais diasporas amatierteātris Eiropā. Šo 20 gadu laikā nospēlētas 40 izrādes: gan latviešu klasika, gan modernākas un pavisam cita stila un formāta izrādes. Avīzē varēsiet uzzināt gan par trim teātra režisoriem, gan par aktieru talantiem, gan par iestudētajām izrādēm, gan visbeidzot - kāpēc to sauc par "sirsniņo Briseles latviešu teātri".

Latvieši ir ne tikai ar radošiem talantiem apveltīti, bet arī izpalīdzīgi. Un, ja šīs abas īpašības apvieno, iznāk kas sevišķs. Gan sirsnīgais Briseles latviešu teātris, gan Briseles latviešu dejojāji, gan rokdarbnieki un viņu draugi, gan kolēģu grupiņa Eiropas Komisijā juta vajadzību rīkot ziedojumu vākšanas akcijas Ukrainas atbalstam. Un tā tapa koncertuzvedumi, sociālo mediju akcijas, ļoti praktiskas šūšanas nodarbības un labdarības tirdziņi. Avīzē izlasīsit par šīm akcijām un par to, cik daudz naudas savākts un kādiem mērķiem tā ziedota.

Briseles latviešu koris šajā pavasarī veidoja sadraudzības koncertus: gan ar organizāciju "Nāc līdzās!" un tās kori, kas Briselē viesojās aprīlī, gan ar baltiešiem. Koristi mācījās dziesmas četrās baltu tautu valodās - latviešu, lībiešu, lietuviešu un igauņu -, un vienotās dziesmās par jūru un mīlestību.

Tikmēr Briseles mazie dejojāji pošas uz XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem Rīgā. Plašāku reportāžu par to gaidām nākamajā avīzes numurā, bet šoreiz par to, kā noritējusi gatavošanās - dažādas meistarklases un skate, lai piedalītos svētkos Rīgā. Vēlam veiksmi mūsu dejojājiem un arī tiem, kas svētkos piedalīsies kopā ar Eiropas bērnu un jauniešu kori.

Latviešiem svarīgi ir būt pie dabas, tāpēc, arī dzīvodami Beļģijā, viņi meklē iespējas iet pārgājienos. Izrādās, ka šeit ir grupa aktīvu ļaužu, kas nostaigājuši visu Beļģijas piekrasti - no Francijas robežas līdz pat Nīderlandei. Tikmēr mūsu skauti arī devās pie dabas un apguva jaunas prasmes. Ar Latvijas Sarkanā Krusta palīdzību viņi mācījās, kā sniegt pirmo palīdzību. Bet šoziem Briselē viesojās alpinisti Kristīne un Kristaps Liepiņi; viņi stāstīja par saviem piedzīvojumiem un deva dažādus padomus gan skautiem, gan citiem interesentiem.

Grāmatu klubam šis pavasaris bija notikumiem bagāts; kluba dalībnieki tikās ar Jāni Joņevu un Nikolā Ozano, kurus vieno īpaša sadarbība grāmatu tulkošanā. Grāmatnieki tikās arī ar vienu no populārākajiem mūsdienu igauņu autoriem Contra. Joņevs un Contra viesojās arī pie mūsu skolēniem Eiropas skolā Voluvē. Skolā notika arī īpaša lekcija par Kārli Ulmani. Tikmēr Ukles skolā latviešu plūsmas bērnu vecāki organizēja Latvijas stendu skolas svētkos - viņi mūsu valsti reprezentēja godam. Sāra no Eiropas skolas Berkendālē piedalījās "Fonds Sibīrijas Bērni" konkursā. Avīzē uzzināsiet kā viņai tur gāja un kāpēc svarīgi bērniem mācīt par mūsu tautas vēsturi - arī to drūmo un sāpīgo.

Portretu sērijā šoreiz iepazīsiet Ēriku Ašmani, kas jau 15 gadus dzīvo Beļģijā un strādā restorānā. Starp citu, kad draudzenei jautāju pēc kādas labas vietīņas vakariņām, viņa ieteica savu iecienītāko, piebilstot, ka tur strādā kāds latviešu pavārs. Tad nu šī vieta bija jāizmēģina un Ēriks jāaicina uz sarunu. Avīzē lasīsit arī sarunu ar Gati Šļuku - vienu no labākajiem latviešu ilustratoriem un karikatūristiem. Viņš stāsta par karikatūrām, dzimto Raunu un kā sācis zīmēt, kā arī par to, kas viņu bija atvedis uz Briseli - par savu izstādi Eiropas Komisijā.

Tie, kas Beļģijā dzīvo jau ilgāku laiku, piekrīt, ka šī bieži vien ir sirreālisma karaļvalsts - ne viss notiek pēc likumiem un noteiktās kārtības. Iveta mums pastāstīja par savas autovadītāja apliecības atjaunošanu.

Vai esat jau izdomājuši, ko darīsiet šovasar? Vai kādā lietainā dienā, kad jāpaliek mājās, spēlēsiet galda spēles? Izmēģiniet Toma Valdemāra veidoto!

Lai šovasar izdodas labi aptūsties - tepat Beļģijā, Latvijā vai kādā citā tuvākā vai tālākā stūrītī!

Ieva Brinkmane

Sveiciens saulgriežos

Mīlie tautieši!

Šis Beļģijas latviešu ziņu numurs lasītājus satiek saulgriežu laikā. Garas un gaišas dienas. Īsas un siltas nakts. Dabā laiks, kad gaišais, augošais, spēcinošais un mīlestības pilnais stāv pāri tumsai, iznīcībai un naidam. Laikā, kad esam raduši pulcēties. Gadsimtu ritumā kopā saimē, kopā ģimenē, kopā tuviem, kopā kaimiņiem. Laikā, kas visā Eiropā reiz bijis tradīcijām bagāts. Latviešiem Jāņu tradīcijas dzīvas un dārgas arī mūsdienās, un ar to esam lepni. Jāņu dziesmu dziedāšanai piedēvēta auglības veicināšanas un nelaimju novēršanas spēja. Vainaga aplis, tāpat kā Jāņu siers un Jāņuguns simbolizē sauli. Jāņuguns dedzināšana no saules rieta līdz lēktam caur tumsu pārnes gaismu uz nākamo saules gadu.

To pamatā zinām. Šo to atdarinām savos Jāņos, lai kur tie svinēti. Šogad aicinu paņemt pie sirds pavisam nopietni pagānu tradīcijas solījumu vai ticību. Pulcēties. Būt kopā, stāvēt un krist vienam par otru. Nešķelties, neplēsties, neskaust un nenīst. Pulcēties kopā arī domās, darbos, idejās. Kopā, ne pretī.

Pieci simti svešu ļaužu,
Simts vien manu bāleliņu.
Piecus simtus nebēdāju,
Simtiņā stāvēdama.

Šajā laikā, kad labais un ļaunais izcīna neiedomājamu cīņu, nelaimju novēršana sirdī, ģimenē, tautā un pasaulē mūs nodarbina ikdienas. Nu skaidrs, ka Jāņu dziesma nevar apturēt to, kas šobrīd notiek pasaulē, bet tā var mūs (!), katru no mums uz brīdi padarīt labākus, sirsnīgākus,

iejūtīgākus un saliedētākus. Tātad KOPĀ.

Ziedu vainags jau pats par sevi ir KOPĀ. Zieds pie zieda, ozolzars pie ozolzara, smilga pie smilgas, Jāņuzāle pie Jāņuzāles ... un vidus tukšs. Pacel vainagu un paraugies caur to pasaulē! Centrā neviena nav. Ak, cik svētīgi ir tad, kad laiku pa laikam izdodas katram savu « es » izņemt no centra un iepīt to dziedinošā vainagā, iziet no centra par labu KOPĀ - ģimenei, kopienai, tautai, cilvēkiem un cilvēcībai.

Senie ticējumi par Jāņuguni vēsta, ka tā nes svētību tik tālu, cik tālu

redzams tās spīdums. Uguns jāaizdedz saulrietā un jāuztur degot līdz pat Jāņu dienas rītam. Tāpēc visu nakti kādam jāpaliek nomodā un ugunskurs jāsargā. Labs darbs, laipns vārds, atbalsts, lai cik neliels tas būtu, savā ziņā ir uguns sargātājs. Lai gaisma turas pāri tumsai. No gada uz gadu. No sirds uz sirdi.

“Tik, cik būs uguņu uz katra kalna,
Tik mēs arī dzīvosim”
/Māris Melgalvs/

Andra Baltmane

Eiropas Latviešu apvienības kultūras referente

sirsnīgā Briseles latviešu tēatra "ģimenes" 20 gadu jubileja

Kā viss sākās?

Kāpēc vajadzēja latviešu teātri Briselē?

Tā runā, ka viss sākās ar pa jokam izteikto slaveno Skroderdienu frāzi "Zīde diege! Zīde diege!". Latvijas NATO pārstāvniecībā Briselē gatavojās Jāņu svinēšanai, un spontāni radās ideja, ka varētu sagatavot kādas etīdes no Jāņu laikam tik piederīgajām Skroderdienām. Un te pēkšņi par pārsteigumu atklājās, ka kādam no kolēģiem (Uģim) ir pat režisora diploms, citiem - liela vēlme radoši izausties, un radošā ļaužu kopa vairs nebija apturama - visi nolēma kopā spēlēt teātri. 2005. gada Jāņos gan vēl nebija 'lielā' izrāde, tam bija jāpagaida vēl gads. Taču tas deva iedvesmu no septembra ļoti aktīvi sākt darboties un līdz nākamajiem Jāņiem sagatavot iespaidīgu iestudējumu. NATO pārstāvniecības kolēģiem pievienojās arī citi uz Briseli nesen atbraukušie latvieši - no LR pastāvīgās pārstāvniecības Eiropas Savienībā, vēstniecības, Eiropas institūcijām - un tapa iespaidīga klasiska Jāņu izrāde. Sākotnēji mēģinājumi notika pie kolēģiem mājās, bet pēcāk arī ES pārstāvniecības telpās.

Pirmo Briseles latviešu teātra iestudējumu noskatījās ap 400 skatītāju. Jā, pati pirmā publiskā Briseles latviešu teātra izrāde bija ļoti iespaidīgs pasākums - noirētā muižā ārpus Briseles, ar īstu skatuvi, mikrofoniem katram aktierim, prožektoriem, īpaši šūtiem tērpiem, ļoti cītīgu gatavošanos un patīkamu satraukumu, kā viss izdosies. Un izdevās patiešām lieliski! Tāpēc visiem bija ļoti liela motivācija turpināt spēlēt teātri un Skroderdienas pat aizvest arī uz kaimiņvalstīm - Vācijas latviešiem uz Minsteri un Anabergu, arī Luksemburgas latviešiem. Un radās arī pamudinājums nākamās izrādes veidot vēl iespaidīgākas, iesaistot arī nesen izveidoto deju kopu, pievienojot vizuālos elementus - iepriekš safilmētus video - un vēlāk veidojot izrādes pat pavisam citā stilā: ne tikai klasiku, bet arī modernākas un bērnu izrādes vai izrādes ar dziesmām un dejām utt.

Režisors Uģis

Režisors Uģis Skuja iestudēja vēl vairākas izrādes - gan klasisko "Īsa pamācība mīlēšanā", gan modernākas, kā Hermana Paukša "Čir, Čir". Tas bija izaicinājums arī aktieriem - iejusties cita veida tēlos un ar nepacietību gaidīt, kā šādu modernāku iestudējumu uzņems Briseles tobrīd visai konservatīvie skatītāji. Visi bija uz īpaša radošā viļņa, tomēr pienāca laiks, kad režisoram bija jādodas atpakaļ uz Latviju, jo bija beidzies dienesta laiks Briselē. Stafeti pārņēma Pēteris Ancāns.

Režisors Pēteris

Laimīgā kārtā izradījās, ka arī Pēterim bija režisora spējas, radošas idejas un vēlme darboties. Viņa vadībā radās pavisam cita veida iestudējums - *Meduspod draugam* jeb izrāde bērniem un viņu vecākiem. Šis bija izaicinājums aktieriem, kam nu bija jāiemācās spēlēt dzīvnieku lomas, jāspēlē pilnīgi cita tipa izrāde, turklāt bērnu auditorijai. Un arī šī izrāde tika spēlēta ne tikai Briselē, bet arī Ženēvā. Tur gan priekšā bija nākamais pārbaudījums - spēlēt ļoti mazā zālē. Bet arī tas aktieriem nebija par grūtu, un teātra spēles prieks tikai vairojās. Tomēr pavisam drīz pienāca laiks, kad arī Pēterim bija jādodas tālāk saistībā ar pamatdarbu.

Režisore Andra

Izrādās, ka Briseles latviešu sabiedrība ir īpaši radoša un talantīga. Jauns režisors nebija ilgi jāmeklē, jo tepat bija vēl kāds ar režisora dotībām un diplomu. Tā teātra vadību pārņēma Andra Baltmane, kas to vada vēl šodien. Teātris pārtapa par "sirsniņo Briseles latviešu teātri" - jā, tieši sirsniņa caurstrāvo visas izrādes un to gatavošanas procesu - sBLT teātra grupa ir kā sirsniņa ģimene, kas viens otru atbalsta. Andra iestudējusi gan klasiskos gabalus, gan pavisam modernus un oriģinālus autoriestudējumus un katrā izrādē ielikusi savu īpašo radošo stilu un izdomu, neordinārus un pārsteidzošus elementus.

Pievienošanās Laipas saimei

2017. gadā sBLT pirmo reizi devās uz diasporas amatierteātru festivālu *Laipa* un tur atrada līdzīgi domājošus teātra mīļus Eiropā un pasaulē. Un tā ik gadu teātris dodas uz *Laipu* satikt savējos. Teātris bijis festivālos Bergenā, Reikjavikā, Minsterē, Oslo, Sanfrancisko un Bredfordā, bet 2019. gadā festivālu rikoja Briselē. Arī *Laipa* ir kā ģimene - tā satiekas reizi gadā, lai novērtētu, ko katrs ir radījis pa šo laiku, un lai kopā augtu un attīstītos dažādās meistarklasēs. Ir tik labi būt ar savējiem un dalība diasporas amatierteātru festivālā jau ir kā tradīcija un neatņemama sBLT uzstāšanās sastāvdaļa.

Dalība Dziesmu un deju svētkos Latvijā

Divas reizes sBLT piedalījies Dziesmu un deju svētkos Latvijā - 2018. gadā ar izrādi "Alunāns. Interpretācija", kuru spēlēja uz lielās Vērmānes dārza skatuves. 2023. gada Dziesmu un Deju svētkos sBLT kopā ar postfolka grupu "Rudzurika" no Luksemburgas spēlēja izrādi "Labas lietas", šoreiz uz skatuves Esplanādē. Amatierteātriem ir vieta Dziesmu un deju svētkos, jo, tāpat kā dejas vai dziesmas, tie ir mūsu tautas kultūras sastāvdaļa. Kur ir pāris latviešu, tur ir arī nepieciešamība spēlēt teātri. Briseles latviešu teātris tam ir labs pierādījums.

Kovidlaiks un jaunu formātu meklējumi

Globālā pandēmija skāra arī sBLT. Kad Beļģijā sēdējām mājās, tieši teātra mēģinājumi un radoša darbošanās palīdzēja rast motivāciju tikt cauri šai krīzei. Un to mēs pārvarējam kopā. Jā, sākumā mēģinājumi bija, lai uzzinātu, kā kuram klājas, un lai viens otru atbalstītu. Tomēr drīz radošais gars vairs nebija apvaldāms, un turpinājām iesākt darbu pie izrādes. Šoreiz tā tapa pavisam citā - audio formātā. Tik ļoti bijām noilgojušies pēc radošas darbošanās, ka mūsu pirmo kovidlaika izrādi ierunājām *Whatsapp*. Pēc tam gan sekoja grūtais tehniskais darbs pie audio montāžas un video filmēšanas. Kovidlaiku izmantojām arī, lai attīstītos un uzlabotu savas prasmes: strādājām ar režisoru Valdi Pavlovski vairākās aktiermeistarības meistarklasēs un pat iestudējām audio izrādi jeb klausāmpasaku *Punduris gardeguns*. To mūsu talantīgā Kristīna pārvērtā arī brīnumskaistās ilustrācijās un krāsojamā grāmatā. Pirmo reizi sBLT vēsturē izrāde tapa arī mežā! "Koklētājs un vilks" ar bungu skaņām un spēka dziesmām piepildīja Tervūrenas arborētumu.

Pēcāk, kad jau varējām tikties mazākās grupiņās, veidojām video un taisījām fotogrāfijas bilžu izrādei. Tikāmies pludmalē vai parkā, turpinājām rosīšanos, un tā radās lielāki kopdarbi jeb bilžu "CITĀD/TA izrāde" un filosofiskā videoizrāde "DD Horizonti", kā arī vairāki mazāki audio un video projekti. Tomēr lielākais prieks bija, kad varējām atkal tā pa īstam satikties, spēlēt teātri kopā un doties uz teātra festivālu *Laipa*.

Kuriozi un spārnotie teicieni

Kas vieno teicienus "Novāciet to cūku!", "Naktis domāju", "Jūs man te burlakus spēlēsiet?", "Teātris vispirms un izklaides pēc tam"? Tie visi ir izteicieni no kurioziem notikumiem mēģinājumos vai izrāžu laikā, kas kļuvuši par sBLT leksiku un pat uzdrukāti uz T-krekliem. Ne mēģinājumos, ne izrādēs mums nav garlaicīgi, un vienmēr ir kāds prieka un smieklu moments.

"Novāciet to cūku!"

Mūsu cūka ir leģendāra - tā ir no izrādes "Vella būšana" un pēcāk piedalījies vairākās izrādēs, pat mūsu "Lāčplēši". Tur tā tika netīšām aizmirsta uz skatuves, un tad radās šis spārnotais teiciens. Tomēr retais zina, ka Kristīna izrādei "Vella būšana" bija uztaisījusi divas papjēmašē cūkas. Nu viena no māsām vēl dzīvo Briselē, kamēr otra ziedota Rīgas kinostudijai, kur tā ir rekvizitu irē. Tā esot īpaši populāra dažādām ballītēm un korporatīvajiem pasākumiem.

Gardās Silmaču pankūkas

"Pirms atbraucu uz Belģiju, biju skolas gados padomju laikā darbojusies pionieru kultūras nama teātra pulciņā. Biju arī "apostijusi" teātra gaisotni masu aktrises lomā dažos televīzijas uzvedumos. sBLT kolektīvam pievienojos gandrīz no pašiem teātra pirmsākumiem. Sākumā gan galvenais spēlētājs bija mans dēls Ričards, kura kontā ir gan ķengurēns no "Vinnija Pūka", gan ēdelīgais vācu baroniņš "Vella būšanā", gan nelaīmīgi iemīlējis jauneklis, bravūrigais Ugis no "Limuzīna" un citas lomas. Iesākumā pieliku savu roku pie kostīmiem un scenogrāfijas, bet mana pirmā lielā aktierloma bija priore Elizabete "Vella būšanā". Tā bija pirmā teātra izrāde mums visiem pēc ilgāka pārtraukuma, un viss bija jauns - aktieri jauni, režisorei pirmā izrāde, visi pilni entuziasma un iedvesmas, nezinot, uz ko parakstāties daudzu gadu garumā. Esmu izspēlējusies gandrīz visās izrādēs, un gandrīz katrā ir bijis kāds smieklīgs brīdis. Spēlējot saimnieci Antoniju Skroderdienās, tā aizrāvos ar domu, ka nu man tagad jāuzrauga saime un nav ko te "manās mājās visām kaimiņu sievām, klačotājām izēsties", ka pēc epizodes novācu tīru galdu, aiznesot galvenos nākamās ainas rekvizītus - šķīvi ar pankūku kaudzi. Braši soļojot uz klēti (lasi: aizkulisēm), dzirdu: aiz muguras atskan tādi kā neizpratnes pilni čuksti - ...viņa aiznesa pankūkas. Izglāba Velta, viena no Silmaču vecenēm, kura apkārīgi paziņoja pārējām - es zinu, kur saimniece slēpj pārējās pankūkas... un devās tām pakal." sBLT aktrise Kristīna Lange jeb mūsu Priore

Lomas, kas 'pielip' uz mūžu

Ieviņa, Priore, Lāčplēši - nē, tie nav mūsu aktrieru īstie vārdi, bet iegājušies no viņu spilgtajiem tēlojumiem. Tā jau 20 gadus Ilze Baranovska tiek dēvēta par Ieviņu (no Skroderdienām), un vairāk nekā 15 gadus mūsu Kristīna Lange tiek miļi saukta par Priori (no *Vella būšanas* jeb izrādes pēc "Vella kalpu" motīviem). Jāni ar ģimeni saucam par Lāčplēšiem (no "Sensenos laikos Daugavas lokos"). Ir dažas lomas, kas 'pielip' uz mūžu.

sBLT tradīcijas un rituāli

Dažas sekundes pirms katras izrādes mēs visi sanākam kopā un "sametam rociņas" - tāds veiksmes rituāls. Neizpaliek arī īpašās sBLT aprikozes. Tās uz teātri "atnesa" Dace Rū. Jā, viņa ir oriģinālās aprikožu receptes autore. Tagad to pārņēmuši arī citi biedri, un bez tām mūsu izrādes nav iedomājamas.

Izrāžu burvji

sBLT sirsnīgie aktieri

Daži no aktieriem ar sBLT ir jau 20 gadu garumā, citi - piedalījušies gandrīz visās izrādēs. Daudziem viss sākās ar nelielu "piepalīdzēšanu" un drīz jau esi ierauts sBLT sirsnīgajā vilnī un atpooies uz skatuves. Ir arī tādi, kam pieredze sBLT ir bijis kā pamudinājums padomāt par spēlēšanu profesionālā līmenī - mūsu Kurts nu studē "aktieros" Kultūras akadēmijā. Tomēr sirsnīgā Briseles teātra aktieri ir kas vairāk nekā tikai lomu tēlotāji - viņi ir tie, kas kopā ar režisori Andru uzbūvē brīnumus izrāžu izskatā. Ikdienā visi strādā nopietnos darbos un atbildīgos amatos, bet pēc darbiem, ģimenes pienākumiem un citām aktivitātēm tomēr atrod laiku sanākt kopā un radoši darboties, lai radītu ko īpašu. Viņi gatavo tērpus (jā, reizēm arī modeļus un šuj), taša scenogrāfijas, printē, noformē, fotografē, filmē, montē, dzied, dejo, cep, pīrāguš, plātsmaizes un vāra karstvīnu vai piparmētru tēju, ar ko pacienāt uz izrādi atnākušos. Iesaistās gan lieli, gan mazi un reizēm pat trīs paaudzēs. Turamies kopā kā ģimene - viens otru atbalstām priekos un bēdās. Īpaši kovīdlaikā - zinājām, ka arī Beļģijā mums ir savējie, kas uz palodzes noliks skābenes vai rabarberus, kas vienmēr atbalstīs un uzmundrinās.

Kas mēs esam, kādi ir katra īpašie talanti un svarīgākie citāti no izrādēm?

Iveta

Zāra Golbaum, Alīde, Sniegbaltīte, dziedātāja, dejojātāja, karavīrs un rekvizitors. Iveta uz skatuves var būt gan dziedājošā skaistule, gan dejojošs krūms, neviena loma nav par mazu, lai taptu lieliski uzvedumi. Multimāksliniece ar daudziem talantiem, Iveta bija klāt arī teātra dibināšanā 2005. gada rudenī.

Jānis

Jānis nebīstas ne no gariem tekstiem, ne sarežģītām dziesmām, vienmēr ir laikā un ir ar mieru pielikt roku jebkuram darbam. Partneris, uz kuru vienmēr var paļauties ("Napoleon, kur Tu esi?").

Žils (Gilles)

Mūsu muzikālais un ritma konsultants un fotogrāfs, kas prot "noķert" izrāžu skaistākos mirkļus. Pateicoties viņam, mums ir mūsu emocionālais, nopietnais un draiskais sBLT foto un video arhīvs. Tā, uz mums saktoties caur fotokameru un piesitot ritmu muzikālajās izrādēs, pats tika pie lomas latviešu valodā mūsu jautrajā dāmu orķestrī - Bietes kungs.

Liāna

Mūsu šarmantā Liāna ir gatava glābt izrādi un ielēkt lomā pat pēdējā brīdī! Un tā jau vairāku gadu garumā. Būs izrāde? Darām! Spēlējam! Te zaķis, te rūķis, te saimniece un te pati karaliene! Un vienmēr labā omā!

Armands

Karalis, lācis, šoferis, bende, policists, Aleksis, tētis... Armands ir mūsu stūrākmenis! Mums var viss iet ņīgu ņēgu, bet Armands miers mūs vienmēr glābj! Jo, kā teicis mūsu kādreizējais teātra biedrs Aivars L., - "sačakarēt jau vairs tāpat neko nevar!"

Larūks

Mūsu Zane prot stāstīt visgaršīgākos stāstus - tādus, kuros pat cidonijas maisiņā atdzīvojas, braucot pāri Gaisa tiltam! Lāču mamma, daiļā Lili, Rozalinde un Burtnieku ragana. Mūsu vienīgā aktrise, kurai ir bijusi arī sava monoizrāde!

Kristīna

No visām vairāk nekā 40 sBLT izrādēm Kristīna ir nospēlējusi visvairāk - vismaz 20! Un ir ne tikai spēlēta! Kristīna arī šuvusi tērpus, veidojusi neskaitāmas scenogrāfijas, gatavojusi lelles un pat uzzīmējusi krāsojamo pasaku bērniem! Mums viņa ir "Priore" - vienmēr ar vēsu prātu, bet karstu sirdi ("Esmu gatava tevi mīlēt - tagad!")

Dača

Mūķene, krogus meita, princese, profesore, čaklā Ance un, protams, Laimdota. Dziedāt ("Es jums saku - dziediet")? Dejoj? Organizēt projektus Ukrainas atbalstam kopā ar dziedošiem draugiem? To var un vajag! Dace jeb teātri saukta par Daču, ir mūsu nenogurdināmais teātra gariņš.

Dace Ru

Vai tu varētu būt uz skatuves visu izrādi 2 stundu garumā? Dace Ru var! Un nevajag pat scenāriju pa kluso paslēpt groziņā - to viņa zina no galvas! Izdabūt īstu asariņu? Dace Ru var! Mūsu Aktrise ar lielo burtu, jo viņa zina, kur glabājas Rīgas atslēga un slaveno sBLT aprikožu recepte!

Jolanta un Jorens

Jolanta un Jorens atnāca piespēlēt un piedziedāt "Jukumam"... un mājās no festivāla *Laipa* atbrauca ar Ofēlijas balvu par labāko muzikālo noformējumu. Un nu viņi ir jau savējie! Prom nelaidīsim.

Sanita

No virtuves līdz smalkajām aprindām - mūsu Sanita spēj iejusties jebkurā tēlā - te dancis krogū un desa policistam, te Parīzē piepipē smalko cīgu... te jūrascūciņa vai Susuriņš un te jau stalta un salta Ziemeļmeita!

Vika

Mūsu lieliskā Vika atnāca tikai mazliet piepalīdzēt - uzklāt galdu. Visus pabaroja ar pasaulē garšīgāko biešu zupu un ķiršu kūku. Un - šķek reku - jau uz skatuves: te glauna dāma vilcienā uz Liepāju, te krogū štovē kāpostus!

Veltina

Mūsu teātri nemaz nevar iedomāties bez vienmēr enerģijas pilnās Veltiņas. Viņa ir mūsu Olga Dreģe! Uz skatuves nospēlēs jebkuru lomu un pie reizes arī uztaisīs pašu skatuvi - pieskrūvēs, pienaglos un nozāgēs! Un vēl uzceps brīnumgardu ruletiti!

Rūdolfis

Nopietns kungs. Fotogrāfs. Bijis arī aktīvs un ilggadīgs sBLT aktieris. Šobrīd atkal seko sBLT priekiem un bēdām, fotografējot izrādes. Ezis-fotogrāfs! Un, protams, ar kino un literatūras šedevru citātiem, uzmundrinot aktierus jebkurā kontekstā - sadzīvē, mēģinājumos, izrādēs un fotomirkļu komentāros. Un Rūdolfis prot pārsteigt ne vien ar neparedzētiem rekvizītiem un teksta špikeriem uz skatuves, bet arī ar mirklūzņemumu raksturu.

Ukrainas atbalstam

Jau kopš kara sākuma jutām nepieciešamību atbalstīt Ukrainas tautu. Ar citiem latviešiem un lietuviešiem Beļģijā pinām maskēšanās tīklus, taisījām ierakumu sveces un šuvām ierakumu krāsniņu maisus. Kopš 2022. gada organizējam arī īpašus ziedojumu vākšanas koncertuzvedumus kopā ar dziedošajiem draugiem. Ukrainai ir nepieciešams atbalsts, un, ja kopā vēs varam palīdzēt kaut nedaudz, tas ir svarīgi.

Ieva

Mūsu teātri Ieva ir plaša profila speciāliste. Video? Lūdzu! Samontēt audio? Lūdzu! Uzcept rakstiņu? Būs! Pastāstīt par sBLT radio tiešraidē vai "Panorāmā"? Nekādu problēmu! Nospēlēt virieša lomu un iemācīties dziedāt milas duetu? Sikums!

Zigo

Mūsu teātrim Zigo ir īsts atradums! Viena neveiksmīga kustība, un Zigo no dejojāja pārtapa par aktieri! Gluži kā Vāverkrogā, Zigo teātri visu tur stingros grožos - kārtībai jābūt! Cik viegli darboties kopā ar cilvēkiem, uz kuriem var vienmēr paļauties!

Inese & Inese

sBLT ir tiešām īsti paveicies ne vien ar ģimeņu atbalstu, bet arī atbalsta ģimeni. Divas lieliskas dāmas, kas gadiem ilgi ir kopā ar sBLT mēģinājumu laikā, izrādes uztraukumos un pēcizrāžu laimes mirkļos, ir Inese un Inese. sBLT gaisma. Apbrīnojami pozitīvas, izrādes laikā gatavas atrisināt jebkuru neparedzētu notikumu: izgaismot svarīgo, noslēpt fušierīti, saprast aktiera dvēseles stāvokli, kad sajucis teksts un ļauties improvizācijai jebkurā izrādes brīdī.

Teātra draugi

Mums ir izcili draugi, daudzi arī dzied un spēlē mūzikas instrumentus, citi palīdz 'pie pogām' vai uzdanco kādu deju izrādēs, vai piepalīdz kā žurnālisti. Ir tik forši kopā uztaisīt kādu projektiņu. Viņi arī gatavi iesaistīties un piedalīties - atnest, atvest, sarunāt, izprintēt, sagādāt, saklāt galdus, uzcept pīrādziņus un ieliet šampanieti. Uz draugiem vienmēr varam paļauties, un kopā varam paveikt vairāk!

Māris

Mūsu Mārim vienmēr tiek paši kolorītākie tēli! Sēnes, siena plāvas, tintes pumpēšana, koku nešana un... lieliskā Erna... un kur nu bez mīlēšanas? Teātra labā gatavs uz visu - pat spēlēt dāmu orķestri vai kļūt par žurnālistu.

Andra

Mūsu izcilā un mīlā režisore Andra "naktīs domā"! Un ko tik viņa neizdomā! Mums nekad, nekad nav garlaicīgu izrāžu. Mums nekad nav garlaicīgu mēģinājumu. Mums nekad nav garlaicīgas kompānijas. Viņa ir mūsu stūrakmens, atbalsts un iedvesma. Viņa ir mums, un mēs esam viņai. Sirsnīga kopabūšana.

Ko par sBLT saka skatītāji?

"Uz Zemeslodes, zem Saules ir tāda tauta - latvieši. Tauta, kura nu nekādi nevar bez teātra. Un tā, nu jau 20 gadus Briselē tiek spēlēts latviešu teātris. Gan nopietnāks, gan jautrāks izrādes, gan izrādes pieaugušajiem, gan izrādes bērniem, gan klasika, gan visai jauni gabali. Drusku pamainās aktieru sastāvs, drusku pamainās režisori, mēģinājumos izaug bērni, bet izrādes top. Un vienmēr ir kāds pārsteigums gan pašiem aktieriem par savu varēšanu, gan skatītājiem. Muzikāls, dejisks, maskots, skanošs, gaismiņš mirgojošs. Var tikai priecāties par atjautību, kā no sākumiem top brīnums. Kā top tērpi, dekorācijas, skaņu ietērs, grims. It kā no nekā, kā pēc burvju nūjiņas mājiņa, bet apakšā tam visam ir liela mīlestība un milzu izdoma. Tas pats jau ir arī ar aktieru tēlojumu. Katrā izrādē spēlēt citā lomā vai jau trešo reizi attēlot līdzīgu varoni tā, lai neapniktu ne sev, ne publikai, nezaudēt sevi, tēlojot kādu citu, - tas viss rada teātra brīnumu. Ai, un kur vēl Briseles teātra palīdzīgie rūķi, kas gan darbojas pie skaņu pults, gan pie gaismām, gan palīdz tēlu sakārtot un novākt, gan gardu cienastu pēc izrādes pagatavot! Bez viņiem nu nekā! Skaties uz lielo teātra saimi, kur ieders gan esošie, gan bijušie aktieri, un priecāties par kopīgi piedzīvotajām izrādēm. Tepat uz Zemeslodes, zem Saules, Beļģijā, Briselē." Tā par Sirsnīgo Briseles latviešu teātri saka viena no uzticamākajām skatītājām Dace Ulmane. Viņa redzējusi teju vai visas sBLT izrādes.

2025. gads

- “**LAIMĪGĀ IELEJA**” pēc Tūves Jansones darbu motīviem.
Režisore Andra Baltmane.
- “**THE LETTERS / VĒSTULES**”
Koncertuzvedums Tervūrenā ar dziedošajiem draugiem Ukrainas atbalstam (ziedojumus savākti 4305 EUR).
Idejas autore un producete Dace Kalniņa, režisore Andra Baltmane.

2024. gads

- Joku spēle “**JUKUMS**” pēc J. Paleviča lugas “Preilenīte” motīviem.
Režisore Andra Baltmane.
Pirmizrāde Briselē, kā arī izrāde spēlēja diasporas amatierēātru festivālā “Laipa” Bredfordā, Lielbritānijā.

2023. gads

- “**LABAS LIETAS**” pēc brāļu Grimmu darbu motīviem.
Režisore Andra Baltmane.
Pirmizrāde diasporas amatierēātru festivālā “Laipa” Oslo, Norvēģijā (2022).
Izrāde Briselē un Rīgā - Dziesmu un Deju svētkos.
- “**ŠODIEN**”, Frīcis Bārda.
Režisore Andra Baltmane.
Pirmizrāde Briselē un izrāde diasporas amatierēātru festivālā “Laipa” Sanfrancisko, ASV.
- “**THE WARRIOR OF LIGHT**” / “**GAISMAS BRUŅINIEKS**”. **Koncertuzvedums ar P. Koelju stāstiem Ukrainas atbalstam** (ziedojumus savākti 2600 EUR).
Idejas autore un producete Dace Kalniņa, režisore Andra Baltmane.
Koncerts Tervūrenā un Briselē kopā ar dziedošajiem draugiem.

2022. gads

- Videoizrāde “DD HORIZONTI” pēc Sudrabu Edžus darba motīviem.**
Režisore Andra Baltmane. Video un montāža - Ieva Brinkmane. Izrādīta arī diasporas amatierēātru festivālā “Laipa” Minsterē, Vācijā.
- “**EUROPEAN X-MAS TALE**” **koncertuzvedums Ukrainas atbalstam** (ziedojumus savākti 1410 EUR).
Idejas autore Dace Kalniņa. Režisore Andra Baltmane. Tervūrenā kopā ar dziedošajiem draugiem.
- “**KARA 75. DIENA**” - **video projekts Ukrainas atbalstam kopā ar Vācijas amatierēātru studiju “Eziši”.**

2021. gads

- “**STĀSTI PAR MĪLESTĪBU**” - **specveļtījums Andrai Baltmanei.**
Audio un video montāža - Ieva Brinkmane. Perkusijas - Gilles Servais.
- “**CITĀD/TA izrāde**” - **audio / video izrāde.**
Režisore Andra Baltmane. Audio un video montāža - Ieva Brinkmane, Andra Baltmane. Vizualie efekti - Kristīna Lange.
- ZIEMSSVĒTKU PASAKU KALENDĀRS 2021**
<https://ej.uz/AdventasPasaka>
video pasakas lieliem un maziem. Režisore Andra Baltmane. Audio un video montāža - Ieva Brinkmane, Andra Baltmane.

2020. gads

- AUDIOIZRĀDE “KOKLĒTĀJS UN VILKS”**
<https://ej.uz/VilksKokle>
Idejas autore Dace Kalniņa, režisore Andra Baltmane, video un montāža - Ieva Brinkmane. Tiešsaistes pirmizrāde globālās pandēmijas laikā. Izrāde arī nospēlēja Tervūrenas mežā mazam skatītāju lokam (2021).
- KLAUSĀMPASAKA “PUNDURIS GARDEGUNIS” VALDA PAVLOVSKA LUGA PĒC V.HAUFA PASAKAS MOTĪVIEM**
<https://ej.uz/gardegunis>
Režisors Valdis Pavlovskis, audio un video montāža - Ieva Brinkmane un Kristīna Krūskops, ilustrācijas - Kristīna Lange.
- DACES RUBENES DZEJAS UZVEDUMS “MĪLAM VIENS OTRU. UN LATVIJU”**,
<https://ej.uz/milamViensOtru>
Režisore Andra Baltmane. Audio un video montāža: Ieva Brinkmane

2019. gads

- IMANTA ZIEDOŅA DZEJAS IZRĀDE “ES BŪŠU TUR”**
Režisore Andra Baltmane.
Pirmizrāde Briselē, viesizrāde Islandē diasporas amatierēātru festivāla LAIPA ietvaros.
- ZIEMASSVĒTKU ĒVERĢĒLĪBAS ZVĒRIEM UN PUTNIEM AR LIELU TIRGOŠANOS**
Režisore Andra Baltmane.

2018. gads

- “**ALUNĀNS. INTERPRETĀCIJA**”
Režisore Andra Baltmane. Pirmizrāde Briselē, izrāde jūlijā Rīgā, Vērmanes dārzā LV100 Dziesmu svētku programmas ietvaros.
- “**SENSENOS LAIKOS DAUGAVAS LOKOS**” pēc A.Pumpura eposa **LĀČPLĒSIS** **motīviem sadarbībā ar vokālo grupu UGUNIS**
Režisore Andra Baltmane. Pirmizrāde Briselē, festivāla LAIPA atklāšanas vakarā, viesizrāde Minsterē (2019).

2017. gads

- “**RIČIPŠA RAPSODIJA**” — **VIĻA LĀČIŠA ROMĀNA “STROIKA AR SKATU UZ LONDONU” iestudējums**
Režisore Andra Baltmane.
- “**SNIEGBALTĪTE UN SEPTIŅI RŪKIŠI**”
Režisore Andra Baltmane.

2016. gads

- "IZSKATIES PAZĪSTAMS"**
Režisore Andra Baltmane. Pirmizrāde 2016. gada jūnijā Briselē. Viesizrāde Minsterē 2016. gada oktobrī. Iestudējums tapis sBLT sadarbībā ar lielisko MŪZIĶU APVIENĪBU. “**MONO. SOLO. FOTO**”
Režija: Dace Rubene, Lauma Rode, Andra Baltmane. Pirmizrāde Iestudējums tapis sBLT sadarbībā ar vokālo grupu UGUNIS un veltīts Ilzei Spigulei-Buijtenweg.
- “**VELNIŅŅ ZIEMASSVĒTKOS**”
Režisore Andra Baltmane. Pirmizrāde Briselē, viesizrāde Hāgā.

2015. gads

- LATVIEŠU STRĒLNIEKU piemiņai “Aleksandrs Čaks, latviešu strēlnieki un viņu veļi”**

- Režisore Andra Baltmane. Pirmizrāde 2015. gada novembrī Briselē, viesizrāde Bergenā, Norvēģijā 2017. gadā. Iestudējums tapis sBLT sadarbībā ar vokālo grupu UGUNIS.
- ZIEMASSVĒTKU PASAKA RŪĶU MEŽĀ**,
Režisore Andra Baltmane. Leļļu izrāde ar pašu radītām rūķulellēm.
- ZANES BIRZNIECES PERFORMANCE “KRUSTVĀRDU MĪKLA”**
Režisore Andra Baltmane.
- “**VĒLREIZ SILMAČOS**”
Režisore Andra Baltmane. Pirmizrāde Minsterē, izrāde Briselē

2014. gads

- “**JA NEBŪTU TO RUBEŅU...**”
Režisore Andra Baltmane, luga pēc operetes un filmas "Sikspārnis" motīviem.
- VALDIS PAVLOVSKIS “LAPSĒNS BLĒDIS”**
Režisore Andra Baltmane. Izrāde Briselē un Luksemburgā.

2013. gads

- Koncertizrāde "MAZĀS "BILDES" BRISELĒ"**
Režisore Andra Baltmane.
- Iestudējums pēc pasaku un blēņu stāstu motīviem "RUNCIS UN KRANCIS. ZIEMASSVĒTKI"**
Režisore Andra Baltmane.

2012. gads

- Rutku Tēvs, Dzintars Kauliņš un Aleksandrs Leimanis “VELLA BŪŠANA”**
Režisore Andra Baltmane, pirmizrāde Briselē, viesizrādes Minsterē.
- Valdis Pavlovskis “LAPSĒNA BLĒŽA ZIEMAS PRIEKI”**
Režisore Andra Baltmane.
- “**MADE IN LATVIA jeb ROSĪŠANĀS LATVIEŠU GAUMĒ**” pēc Pāvila Roziša romāna motīviem
Režisore Andra Baltmane, izrādes Briselē un Minsterē.

2011. gads

- Dzintars Kauliņš “MEDUSPODS DRAUGAM”**
Režisors Pēteris Ancāns, pirmizrāde Briselē un viesizrāde Ženēvā.

2010. gads

- Kolāžizrāde “STĀSTI PAR MĪLESTĪBU”**
kopā ar Briseles dejotājiem un kori, režisors Uģis Skuja.

2009. gads

- Rūdolfs Blaumanis. “ĪSA PAMĀCĪBA MĪLĒŠANĀ”**
Režisors Uģis Skuja.

2007. gads

- Hermanis Paukšs. “ČIR-ČIR”**
Režisors Uģis Skuja, pirmizrāde Briselē un viesizrāde Luksemburgā.

2006. gads

- Rūdolfs Blaumanis. “SKRODERDIENAS SILMAČOS”**
Režisors Uģis Skuja, pirmizrāde Briselē un viesizrāde Minsterē, 2007. gads — viesizrāde Anabergā, 2008. gads — izrāde Briselē.

Beļģtaka

pārgājieni pa Beļģijas piekrasti

Mani sauc Agris, neesmu rakstnieks, bet drīzāk kājnieks, ko dzīve darba gaitās atvedusi uz Beļģiju.

Domāju, lasītājs piekritīs, ka vietu kur dzīvo, vislabāk var iepazīt nevis pa auto logu, bet, ejot kājām. Tāpēc to nekad neesmu vilcinājies darīt. Tomēr ciešākas attiecības ar pārgājieniem man izveidojās COVID- 19 laikā, ko piedzīvoju Kanādā. Ar turienes Latvijas vēstniecības diplomātiem un Otavas latviešiem, vietējiem kanādiešiem un citiem līdzīgi domājošiem bieži devāmies pastaigās un pārgājienos dabā. Kad nebija kompānijas, klejoju arī vienīti jeb solo.

Atgriežoties Latvijā, pārgājienu turpināju praktizēt. Uzsāku Latvijas Izaicinājuma pārgājienu sērijas, meklēju un gatavoju maršrutus pats. Vēlāk ar draugiem Katrīnu un Ģirtu nolēmām pārgājienu pasākumus turpināt grupiņās. Atbalstot Katrīnas iniciatīvu, izvēlējamies Jūrtaku. Ļoti palīdzēja internetā izveidotie Jūrtakas apraksti. Tajos norādīti ejamo posmu garumi, takas segums, šķēršļi, apskates objekti un doti dažādi vērtīgi ieteikumi. Jokojot var teikt, ka tā ir labi marķēta, jo vienā pusē jūra, bet otrā krasts. Jūrtaku iesākām no Lietuvas un Latvijas robežas 2022. gada Jānos un pie Igaunijas robežstaba nonācām 2024. gada jūlijā. Reizi mēnesī veicot vienu posmu, kopā tika pieveikts 581 kilometrs. Šajā pārgājienu sērijā iesaistījās ģimenes, draugi un suņi. Vislielākais ieguvums šajos divos gados, manuprāt, bija piedzīvot mūsu jūras piekrastes dažādību visos gadalaikos. Ejot ilgāk kopā, labāk iepazīnām viens otru, radās arī iespēja pārrunāt aktuālas tēmas, dalīties ar viedokļiem dažādos jautājumos. Un visbeidzot - iet ir veselīgi!

Dzīve iekārtojās tā, ka pirms manas ierašanās Briselē dienesta gaitas šeit bija uzsākusi Katrīna ar ģimeni, tāpēc pārgājiens pa Beļģijas piekrasti jau savlaicīgi bija iezīmēts mūsu kalendāros.

Piekraste no Francijas līdz Nīderlandei ir aptuveni 70 kilometru gara. Tā kā piekrastes pārgājienu uzsākot, bija ziema, plānojām

pārgājienu sadalīt posmos - ap 15km katru. Jau no pirmā posma aicinājām pievienoties pazīstamas ģimenes, draugus. Izveidojās gājēju kodols un īpaša *WhatsApp* grupa. Tā kā grupas dalībnieki ir vecumā no 6 - 60+ gadiem, dienā veicamais attālums bija jāparedz tā, lai ikviens to varētu veikt mierīgā solī. Parasti šādos vienvirziena gājienu izaicinājums ir optimāli saplānot dalībnieku transportēšanu. Šajā piekrastes pārgājienā tas bija ērti, jo gandrīz visa maršruta garumā (no *de Panne* līdz *Knokke*) kursē tramvajs. Jau kopš Latvijas Jūrtakas gājieniem mums izveidojusies tradīcija taisīt kopfoto pārgājiena sākumā un beigās. Tas ļauj salīdzināt optimistiskos smaidus gājiena sākumā ar gandarījumu, kas uz sejas redzams finišējot. Vai otrādi. Parasti mums izdodas sapulcēt ap 12- 17 cilvēku grupiņu. Jāatzīmē, ka pārgājieni ir kļuvuši par starptautisku pasākumu, pateicoties kolēģim no Itālijas, kuram bija interese par piedzīvojumiem ar "trakajiem" latviešiem.

31. maijā noslēdzām Beļģijas piekrastes piedzīvojumu, tāpēc šobrīd aktuāls jautājums ir par nākamajiem izaicinājumiem.

Mana atziņa par abām jūras krasta takām ir tāda, ka Latvijas piekrastes daba ir stipri daudzveidīgāka. Baltijas jūras un liča gaiss, manuprāt, ir daudz spirdzinošāks. Savukārt, Ziemeļjūras piekrastē ir lielāka rosība - zirgu izjādes, buru ratu (*blocarting*) izbraucieni, kaitserfings, makšķerēšana, kafejnīcas, atpūtas terases un zonas, vēsturiskas vietas.

Dažos mēnešos, gan 'vienīti', gan kompānijā, esmu izstaigājis arī vairākus Briseles apkārtnes pārgājienu maršrutus. Ar draugiem bijām Beļģijas augstākajā virsotnē *Signal de Botrange* un apgūvām tā apkārtnes pārgājienu vietas, izmēģinājām taciņas *Lac de la Gileppe* apkārtnē, jau ir izietas arī vairākas takas Ardēnos. Beļģijā ir daudz skaistu vietu un brīnišķīga daba, ko ir vērts redzēt un izbaudīt. Ejam kopā!

Mēs tikāties martā, kad magnolijas zied ... un jālasa un jārunā par grāmatām

Marts Briseles latviešu lasītājiem, it īpaši “Šis nav grāmatu klubs” biedriem, bija literāriem notikumiem bagāts. 14. martā grāmatu izstādē bija satiekams Jānis Joņevs. Viņš tur prezentēja savas grāmatas “Tīģeris” tulkojumus franciski. Tāpat viņš piedalījās sarunā ar lasītājiem par literatūru absurda laikmetā. Tā bija diskusija ar rumāņu rakstnieku Cristian Fulas. Sarunas laikā dažus klausītājus neatstāja sajūta, ka sarunas moderatore ir apmaldījusies pati savos spriedumos un pieņēmumos par Austrumu un Centrālās Eiropas literatūru.

Savukārt, svētdien, 16. martā grāmatnīca *Peinture Fraiche* bija pilna literatūras fanu un kavētājiem pat pietrūka sēdvietu. Šeit notika tikšanās ar rakstniekiem Jāni Joņevu un Nikolā Ozano (Nicolas Auzanneau) - īstu sapņu komandu, kas sadarbojusies, tulkojot viens otra grāmatas. Joņevs latviski tulkojis Ozano “Biblihigianse” jeb kādas grāmatas stāsts, bet Ozano franču lasītājiem pieejamas padarījis citastarp tādas latviešu literatūras pērles kā Joņeva “Jelgava 94” un “Tīģeris”.

Kamēr šo rindu autore mēģināja tikt galā ar franču darbības vārdu locījumiem (jo tikšanās pulcēja gan latviešu, gan cittautu lasītājus), grāmatnīcas īpašnieks paguva pajautāt visus interesantākos jautājumus un saslavēt abus autorus, kā arī atklāt, kā franciski lasošie redz “Biblihigianse”. Viņš arī izstāstīja, ka kāds senu vārdnīcu eksperts reiz esot kritizējis Nikolā Ozano grāmatas virsraksta pareizrakstību. Tomēr beigās viss atrisinājies - sekojis naksnīgs telefona zvans ar atvainošanos, jo eksperts esot atradis arī šādu šī vārda pareizrakstības versiju.

Nikolā Ozano atbildēja uz jautājumiem par grāmatas tapšanas gaitu un notikumiem, iedvesmas avotiem, kā arī par tās tulkošanu latviešu valodā. Nav pārsteigums, ka “Biblihigianse” ir spožs notikums latviešu rakstniecībā – tā ir gan dokumentāls stāsts par pirmo “Latviešu-franču” vārdnīcu, kas iznākusi 1941.gadā, gan detektīvomāns, gan mīlestības vēstule valodai un vēstures lokiem. Šī grāmata ir atradusi savus lasītājus latviski

un tur nopelns ir gan brīnišķīgajam Jāņa Joņeva tulkojumam, kā arī Alekseja Muraško dizainam. Protams, īpaša nozīme ir arī pašam stāstam, ko, iespējams, īsti pamanīt var tikai “rakstnieks no malas”.

Tikšanās ietvaros Jānis Joņevs stāstīja par savu darbu rakstniecībā un tulkošanā, par sadarbību ar Ozano un saņēma atzinības un mīlestības pilnus vārdus no lasītājiem par “Jelgava 94”, grāmatai “Tīģeris” paliekot ēnā. Neviens no autoriem skaidri neatklāja savas turpmākās rakstniecības un/vai tulkošanas ieceres, bet lasītāji cer uz aizraujošiem rezultātiem! Briseles grāmatu klubs ar nepacietību gaida abu autoru jaunus projektus.

Ceļā uz virsotnēm un zināšanām

Briseles 21. skautu vienības sezona

Briseles 21. skautu vienība šajā sezonā ir bijusi īpaši aktīva - piedzīvojumiem bagāta, izzinoša un iedvesmojoša.

Mēs esam ne tikai mācījušies jaunas prasmes, bet arī stiprinājuši sadarbību, draudzību un vēlmi atbalstīt citus.

Viens no sezonas spilgtākajiem mirkļiem bija alpinistu Kristapa un Kristīnes Liepiņu viesošana. Viņu stāsti par dzīvi kalnos, augstajām virsotnēm un pārbaudījumiem iedvesmoja arī mūs. Viņi palīdzēja katram ieraudzīt, ka **virсотnes nav tikai kalnu smailes - tās ir arī mūsu pašu drosmes, attīstības un sapņu augstums.** Liepiņu vadībā pārvarējām šķēršļu joslas, trenējām veiklību un izturību, kā arī iemācījāmies uzticēties gan sev, gan citiem. Sezonas kulminācija bija vasaras nometne, kas šogad tika veltīta ļoti nozīmīgai tēmai - pirmās palīdzības sniegšanai. Ar Latvijas Sarkanā Krusta atbalstu apguvām, kā rīkoties ārkārtas situācijās, kā palīdzēt

cietušajam līdz mediķu ierašanās brīdim un cik **svarīgi saglabāt mieru un darboties pārliecinoši.**

Nometnes devīze "**Mēs palīdzam ar sirdi un darbiem**" caurvija katru dienu. Tā atgādināja, ka palīdzība nav tikai zināšanas un fiziska rīcība - tā ir arī cilvēcība, ieinteresētība, līdzjūtība. Mēs mācījāmies būt atbalsts ne vien brīdī, kad kādam nepieciešams pārsējs, bet arī tad, kad pietrūkst spēka, ir bail vai vienkārši vajadzīgs kāds, kas ir klāt un pasaka: "**Tu neesi viens.**"

Šī sezona mums visiem atgādināja, ka skauti nav tikai pārgājieni un mezglu siešana. Tā ir vērtību kopiena, kur bērni un jaunieši mācās būt atbildīgi, sirsnīgi un atsaucīgi sabiedrības locekļi. **Skauts ir tas, kurš ir gatavs palīdzēt - ar zināšanām, darbiem un sirdi.**

Šādā noskaņā mēs noslēdzam sezonu un ar prieku skatāmies uz rudenī, kas noteikti nēsīs jaunas idejas, enerģiju un vēlmi augt kopā vēl tālāk.

Runāt divās valodās

Mana bagātība un spēks

Bilingvālisms vienmēr ir bijis svarīga daļa manas identitātes. Mājās mēs runājam divās valodās — ar tēti latviski un ar mammu portugāliski. Tas nozīmē, ka dzīvoju divās kultūrās vienlaikus. Dažreiz tas ir sarežģīti, piemēram, pie vakariņu galda, kad jāmēģina pateikt ko tādu, lai abi vecāki saprastu. Bet es pie tā esmu pieradusi. Esmu iemācījusies domāt dažādos veidos, un tas man liek justies bagātākai.

Pirmo reizi sapratu, cik tas ir īpaši, kad man bija četri gadi. Tētis runāja tikai latviski, bet mana māsiņa — tikai portugāliski. Es biju vienīgā, kas varēja viņiem palīdzēt saprast vienu otru. Tajā brīdī es jutos lepna, jo sapratu, ka mana spēja runāt abās valodās nozīmē, ka varu savienot cilvēkus.

Saskaņā ar *American Council on the Teaching of Foreign Languages* (ACTFL) pētījumiem, cilvēkiem, kas runā vairākās valodās, bieži ir labāka atmiņa, radošums un spēja pielāgoties dažādām situācijām. Valodu zināšanas palīdz arī labāk saprast citas kultūras un cilvēkus. Es ceru, ka tas attiecas arī uz mani. Runājot un saprotot vairākas valodas un kultūras, es varu ieraudzīt pasauli no dažādiem skatpunktiem. Piemēram, portugāļu valodā cilvēki bieži izsaka jūtas ļoti tieši, bet latviešu valodā tās ir klusākas un dziļākas. Tāpēc reizēm pamanu lietas, ko citi varbūt neredz.

Protams, dažreiz ir grūti justies kā pilnvērtīgai daļai no vienas konkrētas kultūras. Bet esmu iemācījusies, ka man nav jāsadala sevi vai jāizvēlas viena puse. Ar laiku es vairāk jutos nevis sašķelta, bet vesela. Es varu būt abas kultūras vienlaicīgi.

Būt bilingvālai nozīmē būt vairāk nekā tikai vienai versijai no sevis. Un es par to tiešām priecājos.

Dzejoļi nāk un nāk Lai jau nāk!

Igaņu dzejnieks Contra

Dzejnieks raksta dzejoļus gan bērniem, gan pieaugušajiem, kas izdoti arī vairākās grāmatās latviski. Latviešu valodu Contra apguvis, atdzejojot Eduarda Veidenbauma dzeju igauņu valodā. Vēlāk tulkojis vēl ap četrdesmit latviešu autorus, tajā skaitā Inesi Zanderi, Noru Ikstenu un Aneti Meleci. Pašlaik viņš uz igauņu valodu tulko Aleksandra Grīna “Dvēseļu puteni”, kas tiks izdota vēl šogad. Par savu ieguldījumu latviešu literatūras popularizēšanā viņš ir saņēmis vairākus apbalvojumus, tostarp Eduarda Veidenbauma literāro prēmiju un Dzintara Soduma balvu.

Pasākuma laikā Contra publiku lielākoties izklaidēja ar saviem ironiskajiem, jautrajiem un trāpīgajiem bērnu un pieaugušo dzejoļiem. Tiem vienmēr ir kāds dziļāks zemteksts – dažkārt tas ir saprotams uzreiz, bet citreiz nepieciešams ilgāk padomāt, jo to nozīme ne vienmēr ir uzreiz acīmredzama vai viegli uztverama. Neparasts noskaņu kontrasts – no jautrības uz dziļu klusumu – radās bridī, kad dzejnieks pēc saviem rotaļīgajiem un ironiskajiem dzejoļiem no galvas nodeklamēja Veidenbauma “Nolādēts liktenis cilvēkam būt” un “Kā gulbji balti padebeši iet” gan latviešu, gan igauņu valodā. Tas radīja savdabīgu kombināciju – pirmais dzejolis noņēma smagumu par cilvēka dzīves trauslumu un absurdiem, bet otrs to izteica ar smeldzi un rūgtumu.

Vai Jums jau ir kādi pirmie iespaidi par Briseli? Par latviešiem un igauņiem Briselē?

Nu, es jau neesmu vēl tik daudz redzējis. Es esmu redzējis to, ka te ir tāda ļoti dzīvīga dzīve – igauņiem un latviešiem arī. Forši, ka sanāk kopā. Jā, un Briselē tagad ir siltāk nekā Igaunijā vai Latvijā. Tiešām kā dienvidzeme. Vēl šoferi ir daudz mierīgāki – var ļoti mierīgi iet pa ielām.

Varbūt no tā, ko esat šeit jau redzējis vai dzirdējis, ir radusies kāda valodas spēle vai ideja dzejoļim?

Laikam vēl nav. Ja par valodu, tad vairāk esmu dzirdējis te igauņu un tagad arī latviešu valodu. Kaut gan interesanti, ka redzēju plāksnīti, uz kuras bija rakstīts “Luik”, kas igauņu valodā nozīmē gulbis. Tas bija tāds atradums. Pat nezinu, kādā valodā tas ir.

Gan jau, ka flāmu valodā.

Ak, tā, jā, flāmu valodā.

Kā pie Jums atnāk dzejoļi?

Man tie rodas visur un par visu, ko redzu un dzirdu. It viss var būt labs iesākums dzejoļim. Kad es atdzejoju, tad reizēm rodas ideja, ko varētu vēl ielikt tajā dzejā vai tulkojumā, bet tur tas neder – un tad jādomā, ko citu ar to darīt. Kad es atdzejoju sonetus no latviešu valodas, piemēram, Edvarda Virzas “Baigo vasaru”, es tajā pašā laikā sarakstīju tikpat daudz savu sonetu. Tas ir ļoti spēcīgs dzejolis un vienlaicīgi arī ļoti grūti atdzejojams, bet es, protams, tieku galā.

Vai Jūs dzejoļus rakstāt katru dienu?

Katru dienu nesanāk, bet kādreiz, kad biju pavisam jauns, tad gan es rakstīju katru dienu. Esmu jau 35 gadus rakstījis dzejoļus. Tagad domāju, ka pareizi es darīju, ka sākumā tā katru dienu rakstīju, jo bija iedvesma un es kā sportā tā kārtīgi trenējos. Visādas nejēdzības vai vienkārši neinteresantus dzejoļus arī rakstīju, bet arī to vajag, jo tas tāpat ir treniņš. Es esmu saskaitījis, ka man varētu būt ap 6000 dzejoļu. Jā, bet grāmatās, protams, ir tie labākie. Varbūt vairāk par tūkstoti, bet noteikti mazāk par pusi no visiem maniem dzejoļiem.

Vai Jums ir kāds mērķis, cik daudz dzejoļus Jūs gribētu savas dzīves laikā uzrakstīt?

Man drīzāk ir tāds mērķis – noskriet simts maratonus, bet tas nav tāds pašmērķis. Varbūt sanāks, varbūt nē. Tagad ir jau noskrieti 70 maratoni. Bet, ja par dzejoļiem, tad man drīzāk ir mērķis katru dienu rakstīt mazāk. Tas palīdz rakstīt tikai par svarīgo – ja patiešām ir laba doma vai vārdu spēle. Bet jā, dzejoļi nāk un nāk. Lai jau nāk! Sanāk jau arī forši.

Jūs arī daudz uzstājaties skolās, kur tiekaties ar skolēniem. Šeit arī vēl tiksieties ar igauņu un latviešu bērniem. Kādi Jums no šādām tikšanās reizēm ir radušies novērojumi?

Man ļoti daudz jautā, kāpēc mans vārds ir Contra?

Un kāpēc?

Tas radās tā, ka mans uzvārds ir Konnula un no tā ir atvasinātas dažādas iesaukas. Mani ir saukuši vairāk nekā simts dažādos vārdos. Tādi kā Poets un Dzejnieks. Bet Contra man visvairāk patika. Man to iedeva, bet sanāca tā, ka beigās es pats to izvēlējos. Tas man ļoti patika. Bet daudz iesauku saistītas arī ar vārdu Contra. Piemēram, Kontakts.

Kādu Jūs redzat dzejas vietu un lomu mūsdienās?

Manuprāt, dzeja cilvēkiem joprojām ir vajadzīga. Un, jā, ir mums, vismaz Igaunijā un arī Latvijā, diezgan daudz tādu iemīļotu dzejnieku, un starp viņiem esmu arī es. Es arī bieži vien rakstu dzejoļus uz pasūtījumu. Tos tiešām pasūta gan uz jubilejām vai arī, kad kāds vērtīgs darbinieks iet pensijā. Man mēdz lūgt uzrakstīt dzejoļi visādiem gadījumiem. Reiz, kad atvēra vienu mūsdienīgu fermu, es arī rakstīju dzejoļi. Tas, manuprāt, rāda, ka dzejoļiem ir diezgan laba un nozīmīga vieta ikdienas dzīvē. Ir bijis, kad dzejoļus rakstīja uz vilciena logiem, un tur bija arī daži mani dzejoļi.

Marta beigās Beļģijas latviešu grāmatu klubā viesojās viens no spilgtākajiem mūsdienu igauņu dzejniekiem un tulkotājiem Margus Konnula, kurš plašāk pazīstams ar pseidonīmu Contra.

Kādi Jums pašam ir mīļākie dzejnieki? Bez Eduarda Veidenbauma?

Veidenbaums, jā, tas pats par sevi. Bet man arī ļoti patīk Jānis Tomašs. Noteikti Kārlis Vērdiņš. Arī Guntars Godiņš. Viņš, manuprāt, tagad kaut kur speciāli aizbrauca, lai rakstītu savus dzejoļus, un tos patiešām vajag. Viņš arī kā tāds trakais tulko igauņu literatūru latviski, reizēm arī somu, bet saviem paša dzejoļiem paliek maz laika. Bet es ļoti gaidu viņa paša dzejas grāmatu. Tajā pat laikā viņš tagad tulko manus dzejoļus un veido vēl manu grāmatu. Nu, būs tāda kārtīga grāmata latviski. Manā 50. jubilejā portālā *Satori* viņš publicēja 50 (manus) dzejoļus.

Kāds būs šīs grāmatas nosaukums?

To vēl nevar zināt. Starp citu, ja par nosaukumiem un virsrakstiem, tad latviešu dzejas antoloģijas nosaukums ir "Introvertide ball" (lat. "Introvertu balle").

Jā, par latviešu dzejniekiem un rakstniekiem ir radies priekšstats kā par intravertiem. Kā ir ar igauņu rakstniekiem un dzejniekiem? Vai viņi sevi arī tā raksturo?

Tā kā *Latvian Literature* ļoti reklamē, ka latviešu rakstnieki ir tik ļoti intraverti – nu, ko tad varētu teikt par igauņiem? Igauniem vajadzētu būt vēl lēnākiem un mierīgākiem. Jā, bet tu zini to anekdoti, ka latviešiem visas anekdotes par igauņiem ir par lēniem igauņiem? Tā anekdote par Oto Tānaku, kurš uzvarēja pasaules rallijā, gan bija brīnums. Igaunis? Nu, kā gan tas varēja būt? Latvieši domāja un tad izdomāja ļoti saprotamu iemeslu – jo igauņi pagriezīenos bremzē lēni.

Ļoti laba!

Bet tur ir sava patiesība. Jo tas mūsu Tānaks, pirms kļuva par pasaules

čempionu, bieži vien beidza savu ralliju grāvi.

Lēnāk brauksi, tālāk tiksi.

Sākumā grāvi, bet beigās ar to ļoti lēno bremzēšanu viss sanāca.

Atgriežoties vēl pie intravertiem, nesen dzirdēju tādu apzīmējumu kā "tekstraverts". Tas ir par cilvēkiem, kuri sevi vislabāk spēj izpaust tekstā.

Starp citu, man arī ļoti tā patīk. Piemēram, man vairāk patīk rakstīt e-pastus nekā sazvanīties. Tad es varu kārtīgi pārdomāt, ko es gribu teikt. Manuprāt, bieži vien telefons nav tik ērts rīks, ar ko sarunāties.

Un kāds ir Jūsu novēlējums latviešiem, kas dzīvo ārzemēs?

Nu... Hm... Ā, jā, lai neaizmirstas "šausliežu dzelzceļš"! Tas ir tāds īpašs pat fiziski, jo vēl pat kursē starp Gulbeni un Alūksni. Tā ir ļoti forša lieta. Igaunijā tāda pat nav. Igauniski arī neskan, varbūt tāpēc. Latviski tas ļoti labi skan.

Pasākumā Contra iepazīstināja ar savu jaunāko latviski iznākušo dzejoļu krājumu bērniem "Visi ir visgudrākie". Dzejnieks tik labi runāja latviski un tā nodemonstrēja savas zināšanas par sešām deklinācijām, ka pat dažām labam latvietim vēlāk bija jāatzīst, ka igauņi latviešu valodu zina pat labāk. Dzejnieks atzinās, ka visgrūtāk viņam ir izrunāt nevis tipisko latviešu valodas mēles mežģi "šausliežu dzelzceļš", bet gan vārdu "skolotājs".

Pēc iedvesmojošas tikšanās ar pieaugušajiem lasītājiem 25. martā igauņu dzejnieks un tulkotājs Contra (Margus Konnula) tikās ar latviešu un igauņu bērniem Eiropas skolā Briselē II. Ievērojot autora dzejā regulāri pausto izmisumu par latviešu valodas apgūšanas grūtībām, pasākuma organizētāji bija pārliecināti, ka viņš ar skolēniem atradīs kopīgu valodu un tā arī notika.

Contra pastāstīja par sevi, savu dzeju un lasīja savus dzejoļus, kārtējo reizi parādot sevi kā brīnišķīgu stāstnieku. Skolēni uzdeva jautājumus un izbaudīja viesu ierasti nedaudz huligānisko uzstāšanos. Šī autora balansēšana starp igauņu un latviešu valodu un abām kultūras telpām ir izcili piemērota Beļģijā dzīvojošajiem latviešu bērniem, kuri arī mēģina atrast un saprast savu vietu pasaulē.

Portreti

Ēriks Ašmanis

Kurzemnieks, kas jau 15 gadus dzīvo Beļģijā. Pēc izglītības metālmākslinieks, bet dažādu sakritību dēļ jau agrā vecumā nokļuvis restorāna virtuvē un tur jūtas vislabāk. Ēriks ir pavārs Briseles restorānā *Tokidoki*, kur ik dienu vairāk nekā 40 cilvēkiem uzbur ēdienus ar pasaules garšu ietekmi. Restorānā viņš gatavo klientu acu priekšā, jo virtuve ir atvērta tipa. Tas ļauj redzēt un - galvenais - sajūst klientus. Kontakts ar cilvēkiem Ērikam ir svarīgs.

Ēriks ir dzimis Liepājā, tomēr pusaudža gados ar ģimeni pārvācies uz Rīgu, kur jau agri sācis strādāt. Viņa pirmā darba vieta bija *Lulū Picca*, kur sākotnēji mazgāja traukus, bet pēcāk jau arī tika virtuvē pie picu gatavošanas. Lai arī picērijā nav ēdību daudzveidības un izsmalcinātas gatavošanas tehnikas, tomēr šī pieredze deva pirmo ieskatu ēdināšanas biznesā un darbā profesionālajā virtuvē. Pēcāk gan virtuvi Ēriks nomainīja pret bāra leti un strādāja vairākās iecienītās Rīgas izklaides vietās – klubā *Depo*, bārā *I love you*, *Teātra bārā*, u.c.

Uz Briseli viņš pārcēlies sakritību dēļ, jo kādas draudzenes partneris vairākas reizes izteicis ideju – brauc uz Beļģiju. Sākotnēji Ēriks to uztvēra kā joku, un tikai, kad šāds piedāvājums tika izteikts vairākkārtīgi, nolēmis pamēģināt. Iesākumā viņš arī šeit strādāja klubā jeb bārā *Cafe Centrale* - pašā pilsētas un izklaižu epicentrā. Pēcāk nokļuva kafejnīcā *Jour de Fête*, kur bija arī ēdināšana. Tad kāds paziņa meklēja pavāru restorānam *Tokidoki* - sākumā Ēriks tam gan ieteica savu draugu, bet pēcāk sakritību dēļ pats tur sāka strādāt. Tur viņš ir jau 6 gadus, bet sapņo par savu restorānu, un jau sācis pirmos soļus, lai to realizētu.

Kovidlaikā, kad kafejnīcas un restorāni bija slēgti, Ēriks gatavoja ēdienu piegādei mājās. Tas sākās kā neliels eksperiments - viņš palūdza paziņai izsūtīt e-pastu ar piedāvājumu savam draugu lokam, lai notestētu šo ideju. Paziņa izsūtīja vairāk nekā simts cilvēkiem, un pieprasījums acumirkli bija liels. Tomēr Ērikam tas likās visai bezpersoniski - sagatavot ēdienu, salikt kastītēs un

piegādāt cilvēkiem. Viņš saprata, ka viņa istā vieta ir starp klientiem, kur var sajukt, ko cilvēki vēlas un kā reaģē. Tāpēc jo īpaši priecājās, kad šis māsēdes laiks bija galā un cilvēki atgriezās restorānos. Ērikam patīk eksperimentēt ar jaunām garšām un veidot ēdienkartes - restorānā *Tokidoki* tās mainās ik pa divām nedēļām. Tomēr viņa mērķis nav iztaisīt kādas neiespējamās kombinācijas vai transformēt ēdienu līdz nepazīšanai - svarīgi tomēr atpazīt garšas un lai ēdiens ir vienkāršs, tomēr ar īpašu 'piesitienu'. Un pēc garšu meklējumiem Ēriks brauc arī ceļojumos. Piemēram, nesen ar savu restorāna pārinieku devās uz Londonu, kur dažu dienu laikā jaunu garšu meklējumos apmeklēja tik daudzas ēdināšanas iestādes, ka pēcāk gan bijis nedaudz nelabi. Tomēr šādi meklējumi palīdz sastādīt restorāna ēdienkarti. Pašam vislabāk garšo ēdieni ar Vidusjūras garšām - spāņu un itāļu virtuve ar tomātiem, pupiņām, gaļu un dārzeņiem, bet ar grieķu un Āzijas valstu akcentu. Ērika gatavotais ēdiens ir kā ceļojums apkārt zemeslodei - pasaules garšu maisījums.

Ceļot Ērikam patīk ne tikai gastronomiskos nolūkos. Ar dzīvesbiedri bieži brauc uz Dolomītu kalniem Itālijā. Turienes miers un klusums aicina atgriezties. Pavisam drīz ieplānots brauciens uz Kirgizstānu. Ēriks viesojies arī Latīņamerikā, Āzijā un citās pasaules malās. Tomēr ik vasaru viņš ar dzīvesbiedri beļģieti atgriežas savā dzimtajā Kurzemē. Tur parasti pavada gandrīz mēnesi un ir īpaši priecīgs par svaigajiem produktiem, ko Latvijā var dabūt. Savās mājās Alsungā ir pavisam cita gatavošana un atpūta - tā ir atslēgšanās no visa.

Ēriks nav aizmirsis par saviem radošajiem talantiem: kādreiz taču studējis mākslas skolā, un viņam vēl aizvien patīk zīmēt, gleznot un fotografēt. Tomēr tam īsti neatliek laika. Viņš gribētu arī atsākt spēlēt tenisu, jo Liepājā ar to nodarbojies bieži. Tomēr varbūt tad, kad atvērs savu restorānu un būs vairāk laika citām nodarbēm.

Ja vēlies nobaudīt Ērika gatavoto ēdienu, atnāc uz *Tokidoki*.

Svežanās, ceļā dodoties ar skatu uz XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem

Vēl tikai neliels laika sprīdis, un bērni no visiem Latvijas nostūriem saplūdis Rīgā uz piecgades lielākajiem svētkiem - XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem. Diaspora tiek šim nolūkam uzskatīta par piekto Latvijas novadu. Tieši tāpēc Beļģijas latviešu bērni pošas uz Rīgu. Briseles mazie dejotāji jau pusotru gadu cītīgi strādā pie svētku koprepertuāra, uzlabojot dejas prasmes, lai līdzās Latvijas dejotājiem izskatītos stalti, starojoši un saposti.

Katri Dziesmu un deju svētki nāk ar zināmu satraukumu un organizatoriska rakstura problēmām. Šie svētki nav izņēmums, jo īpaši tāpēc, ka

skolēnu svētkiem bijusi 10 gadu pauze COVID 19 pandēmijas dēļ. Pirms diviem gadiem šķita, ka nebūs pietiekams skaits ne dziedātāju, ne dejotāju, lai papildītu Sidraba birzi un Daugavas stadionu, bet šogad izskanēja ziņas, ka ne visiem būs iespēja uzstāties uz svētku lielajām skatuvenām, jo dejojot gribētāju ir par daudz. Dejotājiem bija jāatrada sava deju prasme skatēs, kur žūrija vērtēja tehnisko, muzikālo un māksliniecisko izpildījumu, kā arī tautastērpa valkāšanas kultūru.

Briselē dejo divu vecumu grupas – 1.- 4.klase un 3.- 6.klase. Tie ir kopā 34 bērni, kas cītīgi apmeklē mēģinājumus un apgūst divas deju lieluzveduma “Es atvēru laimas dārzu” koprepertuāra dejas, katru savā grupā. Lai izcīnītu ceļazīmi uz svētkiem, aicinājām talkā

arī dejas ekspertus no Latvijas. Pagājušā gada decembrī Briselē viesojās deju skolas *Dzirnas* pedagogs un horeogrāfs Kaspars Brauns, kas vadīja ļoti vērtīgas improvizācijas nodarbības. Savukārt, šī gada martā ciemos sagaidījām ļoti pieredzējušo un sirsnīgo TDA *Zelta sietiņš* deju pasniedzēju Daci Adviljoni. Viņas nodarbības ļāva pilnībā izprast, cik nopietni jāstrādā, lai sasniegtu augstus rezultātus un kvalitatīvu skatuves sniegumu.

Liels darbs ir atmaksājies ar uzviju, jo abas dejotāju grupas ir ieguvušas augstvērtīgus rezultātus skatē, proti 1.pakāpi. Bez tam, vecākās grupas bērni, kuri piedalījās papildus konkursā, izcīnīja tiesības piedalīties arī īpašā svētku programmā skatuviskās dejas uzvedumā “Viedvasara”, kas norisināsies Xiaomi Arēnā.

Vēl līdz svētkiem vēlējāties iepriecināt arī mūsu pašu Briseles skatītājus. Tāpēc 10.maijā ar prieku atsaucāties LR Pastāvīgas pārstāvniecības Eiropas Savienībā aicinājumam dejot Eiropas Padomē atvērto durvju dienā. Jau nedēļu vēlāk kopā ar latviešu plūsmas bērniem Eiropas skolā Uklē sniedzām mini koncertu skolas organizētās kultūras dienas ietvaros. Abi šie koncerti ir lieliska pieredze bērniem dejot plašākai, ne tik pazīstamai publikai, sev neierastā vidē un ar burzmu un trokšņiem apkārt. Tieši tik pat izaicinoši būs doties jau kā lielai dejotāju grupai uz Latviju, lai kopā ar 17 000 citu dejotāju veidotu deju rakstus Daugavas stadionā. Mēs ļoti gaidīsim jūs, skatītājus, jo tie ir grandiozi svētki ikvienam.

Maija beigās vairāk nekā 2400 dejotāju, dziedātāju, koklētāju, orķestru dalībnieku, folkloristu un akordeonistu no Latvijas un pasaules sāks veidot "Savišanās ceļu". Tā ir iniciatīva, kuras laikā katrs kolektīvs, kopa vai grupa apglezno savu īpašo pērli, kas vēlāk kļūs par daļu no lielas pērļu virtenes – vides objekta. Tas tiks izstādīts Vērmānes dārzā Rīgā. Mazie Briseles dejotāji savu pērli apglezno, jau esot Latvijā, tādējādi savijoties ar pārējiem un kļūstot par vienu veselumu. Mēs ceram Briseles bērnu pērli padarīt īpašu, lai Jums būtu viegli to atrast starp tūkstošiem citu. Gaidīsim Jūs jau pavisam drīz šajos skaistajos svētkos un mūsu koncertos!

Mūs vieno valoda un dziesma

Latviešu dziesmu spēks iet pāri valstu robežām – to spilgti pierādīja Briseles latviešu kora un Rīgas “Nāc līdzās!” kora kopīgā sadziedāšanās Beļģijas galvaspilsētā šī gada marta nogalē. Koris no Latvijas piedzīvoja ne tikai sirsnīgu uzņemšanu un koncertēšanu, bet arī aizkustinošu draudzības apliecinājumu diasporas sabiedrībā.

Fonda “Nāc līdzās!” jauniešu koris ir īpašs – tajā dzied neredzīgi un vājredzīgi jaunieši, jaunieši ar garīgās attīstības traucējumiem, kā arī jaunieši ar kustību traucējumiem. Viņiem ļoti patīk dziedāt un viņi to dara no visas sirds – gan solo dziesmās, gan kora sastāvā. Koris “Nāc līdzās!” aktīvi koncertē Latvijā, ir piedalījies Dziesmu un deju svētkos un dažādos projektos. Dzimstot idejai par kādu ārvalstu koncertu un sadraudzības projektu, koris sāka meklēt iespējas doties ārpus Latvijas. Tālu nebija jāmeklē, jo kora diriģents Georgs Zujevs labi pazīst Briseles latviešu kora vadītāju Kārli Ostrovski. Tā radās izcila iespēja sadarboties un ierasties Eiropas sirdī – Briselē.

20. martā viesi tika mīļi uzņemti Briselē – daļa koristu tika izmitināta Briseles dziedātāju ģimenēs un tas radīja īpašu saikni starp kolektīviem. Turpmākajās dienās Latvijas dziedātājiem bija iespēja apmeklēt Eiropas Parlamentu un *Parlamentarium* muzeju, kā arī iepazīt Briseli – izstaigāt vecpilsētu un pilsētas centru Briseles koristu Mirjamas un Jolantas vadībā.

Īpaši gaidīta bija koncerta diena, kad koristu balsis saplūda kopīgā koncertprogrammā. Rīdzinieki izpildīja gan dziesmas no Latgales Dziesmu svētku repertuāra, gan no komponista Valda Zilvera dziesmu cikla “Deju dziesmas”. Briseles koris izpildīja J.Graubiņa “Jūriņ prasa”, I.Rupaines “Aizej lietiņ”, P.Plakida “Maizes dziesma” un R.Paula populāro dziesmu “Sasala jūrīna”. Koncertā skanēja arī sirsnīgi kopdarbi, tostarp Mārtiņa Brauna “Mīla ir kā uguns”, kas aizkustināja gan pašus dziedātājus, gan klausītājus.

Briseles kora dalībniece Karīna: “Man šķiet, ka tas bija ļoti sirsnīgs un skaists koncerts, kas ļāva novērtēt, cik muzikāli

talantīgi un spējīgi ir jaunieši ar īpašām vajadzībām. Mūzika noteikti dod viņiem iespēju atklāt to, ko varbūt ikdienā dažādu ierobežojumu dēļ nespēj izpaust vai izrādīt. Tas bija ārkārtīgi emocionāli, īpaši man un pārējiem, kas viņus šajās dienās uzņēma ģimenēs!”

Briseles kora diriģents Kārlis Ostrovskis vēlāk atzina:

“Rīgas viesu dziedājumā bija īpašs garšums un prieks, kas uzrunāja publiku un iedvesmoja arī briseļiešus”.

Ceļojuma noslēgumā – vafeles, šokolāde, muzeji un katram pa kādam suvenīram no Briseles – kabatā vai sirdī. Atvadoties dziedātāji viens otram solīja: “Mēs vēl satiksīmes. Un, kas zina, varbūt jau nākamgad.”

Tā bija nedēļa, ko gan Rīgas, gan Briseles dziedātāji glabās sirdī vēl ilgi pēc tam, kad pēdējā dziesma bija izskanējusi! Uz tikšanos, draugi!

Koncerta laikā savāktie ziedojumi tika nodoti korim “Nāc līdzās!” un ļaus iegādāties jaunus skatuves tērpus. Ziedojumi palīdzēja korim arī doties uz Latgales Dziesmu svētkiem, kas norisinājās no 28. maija līdz 1. jūnijam Daugavpilī. Šajos svētkos visas dziesmas bija latgaļu valodā un tāpēc tam bija īpaši jāgatavojas. Tomēr ar lielu apņēmību un mīlestību pret dziesmu nekas nav neiespējams. Turklāt 10. un 11. jūnijā kolektīvu gaidīja vēl viens nozīmīgs notikums – piecu Valda Zilvera jauno dziesmu ieraksts Latvijas Radio studijā. Šis dziesmu cikls ir sarakstīts tieši fondam un korim “Nāc līdzās!”.

Maijs un jūnijs baltiešu dziesmu zīmē

4. maijā koris apvienoja spēkus ar jauniešu deju kopu "Ausma", lai kopīgi svinētu Latvijas Republikas Neatkarības atjaunošanas dienu. Tā izveidojusies jau par tradīciju - priecēt skatītājus un klausītājus ar patriotisku programmu, kā arī tas ļauj pašiem sajusties kā svētku dienā. Pēc koncerta visi kā ierasts devās uz biedrības rīkoto pikniku jeb baltā galdauta svētkiem George Henri parkā.

16. maijā Briseles latviešu koris viesojās lietuviešu kora "Be Lietaus" 15. jubilejas koncertā, kur

skandināja ne tikai latviešu "Pūt vējiņi!", bet arī lietuviski iemācītās dziesmas - Algirdasa Martinaiša "Aušros žvaigždē" un Sigita Gedo "Žmonės ant kalnų". Pēc koncerta visi dalībnieki baudīja kopīgi sarūpēto svētku mielastu.

Savukārt 9.jūnijā Briseles latviešu koris noslēdza dziesmoto pavasari ar koncertu "Jūras dziesmas". Tas veidots kopā ar Beļģijas igauņu kori "Beene" un izskanēja Anderlehtas mūzikas skolā Briselē. Abi kori dziedāja gan katrs savu koncertprogrammu, gan kaimiņu

valsts valodā apgūtas dziesmas. Koncertā izskanēja arī kopīgas dziesmas latviešu un igauņu valodā – R.Tigula "Mīlestības jūra", I.Ramiņa "Pūt, vējiņi", E. Dārziņa – "Nāru dziesma", kā arī "Majakene mere ääres" un "Eesti hällilaul" jeb igauņu šūpuļdziesma.

Tematiski koncertu caurstrāvoja jūras tēma, jo Baltijas jūra simboliski vieno mūs visus - latviešus, lietuviešus un igauņus. Mēs esam dzimuši dažādās valstīs, bet dziedot atrodam to vienu kopīgo valodu, kas spēj savienot arī mūsu sirdis.

FÊTE 2025

Latviešu stends
EEB1 skolas svētkos Briselē

2025. gada 17. maijā Eiropas skolā Briselē (EEB1) norisinājās skolas svētki - ilgi gaidīts notikums, kas notiek reizi divos gados un pulcē visus no abām skolas filiālēm - Ukles un Berkendāles. Svētkus **FÊTE 2025** rīkoja EEB1 vecāku asociācija (APEEE pārstāve svētkos *Valentina Papa*) sadarbībā ar skolas administrāciju, daudziem brīvprātīgajiem un valodu plūsmu pārstāvjiem. Pasākuma laikā skolas teritorijā varēja apmeklēt ap 70 apskates punktus - sākot ar ēdienu un degustāciju stendiem līdz sporta aktivitātēm un izklaidēm. Tajos apmeklētāji varēja iepazīt dažādu tautu nacionālos ēdienus, kultūru, spēles un rotaļas, iesaistīties radošās aktivitātēs. Apmeklētājiem bija iespēja vērot arī priekšnesumus, tai skaitā arī Latvijas.

Šogad pirmo reizi svētkos bija arī **Latvijas stends**, kas kļuva par patīkamu pārsteigumu un prieka avotu gan latviešiem, gan citu valstu pārstāvjiem. Latviešu plūsma EEB1 skolā ir salīdzinoši jauna - pirmsskolas un sākumskolas posms Berkendālē tika atvērts 2017. gadā, bet pamatskolas/vidusskolas klase Ukles skolā - tikai 2024. gadā. Par to liela pateicība Gundaram Ostrovskim. Tieši šogad tika sasniegts brīdis, kad vecāki

nolēma: plūsma ir atklāta - laiks pieteikt un parādīt Latviju šajos internacionālajos skolas svētkos!

Sākumā neviens īpaši nesteidzās uzņemties koordinatora lomu, bet, pateicoties Lindai Jaunarājai-Janvārei, idejas sāka raisīties un organizēšanas darbs varēja sākties. Vēlāk stafeti pārņēma Līga Bolšteina, Inga Ostrovska un Baiba Brusbārde, un ar laiku pievienojās arī citi aktīvi vecāki un skolotāji.

Pasākuma dienā stends LATVIA piedāvāja plašu nacionālo ēdienu klāstu — no aukstās zupas un rasola līdz biežpienmaizēm un pīrādžiņiem. Stendā varēja nogaršot arī atbalstītāju sarūpētos gardumus, piemēram, *Skrīveru saldumus* un *Lat Eko Food* produkciju "Rūdolfs organic". Īpaša atmosfēra valdīja filmas "**Straume**" zonā, kur, pateicoties producentiem Matisam Kažam un Gregorijam Zalcmanim (*Gregory Zalcman*), brīnišķīgo režisora Ginta Zilbaloža filmu varēja arī noskatīties. Esam no sirds un no Briseles pateicīgi par to. "Straume" ir mūsu gods un lepnums, ko labprāt piedāvājam stenda apmeklētājiem.

Tika organizētas arī tematiskās radošās darbnīcas un viktorīna, varēja uzspēlēt spēli "Flow", kā arī piedalīties loterijā par filmas un stenda LATVIA tematiskām balvām. Radošajās darbnīcās īpaši populārs bija Latvijas Bankas konkurss "Izveido savu animācijas filmas "**Straume**" monētu!". Pasākuma laikā varēja aplūkot EEB1 Berkendāles latviešu plūsmas skolēnu radošo darbu izstādi. Arī šie darbi bija par filmas "Straume" tēmu. Šobrīd izstādi var apskatīt Berkendāles skolas bibliotēkā, kur tā piecē, iedvesmo un, iespējams, arī mudina skolēnus tuvākajā laikā doties uz kinoteātri baudīt filmu uz lielā ekrāna.

Lielu interesi izpelnījās **novusa galda spēle**, kas piesaistīja ne tikai latviešus, bet arī dāņus. Izrādījās, ka arī Dānijā ir līdzīga spēle - mazāka izmēra galda spēle ar sarkaniem un zaļiem kauliņiem, ko viņi dēvē par *Couronne*, citviet pazīstamu kā *Bob*.

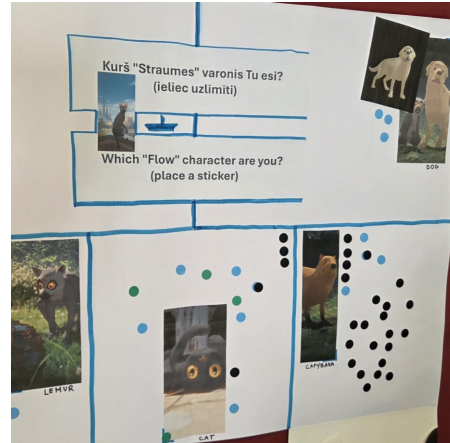
Latvijas klātbūtni svētkos vēl vairāk bagātināja deju kolektīvs "**Mazie Briseles latviešu dejojāji**", kas ar mūziku un latviskām dejām iepriecināja pasākuma apmeklētājus.

Sporta sacensībās piedalījās **latviešu 3. klases futbola komanda**, kura spraigā cīņā izcīnīja 3. vietu savā vecuma grupā. Visi svētku laikā iegūtie ienākumi tiek novirzīti EEB1 vecāku asociācijai APEEE, kas tos iegulda skolas kopienas projektu finansēšanā nākamajos divos gados — šos projektus ierosina vecāki, skolotāji un skolēni.

Latvijas debija EEB1 skolas svētkos bija patiesi veiksmīga, daudzveidīga un krāšņa. Ši pieredze iedvesmo un sola, ka nākamajos svētkos pēc diviem gadiem Latvijas stends būs vēl krāšņāks, pārdomātāks un tā veidošana kļūs par skaistu tradīciju.

Paldies visiem, kas iesaistījās, atbalstīja un svinēja kopā ar mums!

Pasākuma stends nebūtu bijis tik bagātīgs un krāšņs bez daudzu vecāku, skolotāju, skolēnu un atbalstītāju ieguldījuma. Īpašs paldies:

- Skolas svētku rīkotājiem EEB1 un APEEE - par ieguldīto darbu svētku tapšanā
- Līgai Bolšteinaī un Ingai Ostrovskai - par stenda organizēšanu
- Filmas "Straume" producentiem, Brain Games, Skriveru saldumi, Lat Eko Food "Rūdolfs organic", un Zvaigzne ABC - par nodrošināto atbalstu un daudzveidību stendā LATVIA
- Lindai Jaunarājai-Janvārei - par izcilām idejām, dalīšanos pieredzē un sadarbību ar deju kolektīvu
- Baibai Brusbārdei - par saziņu ar filmas "Straume" komandu pārstāvjiem, filmas straumēšanas nodrošināšanu un Latvijas Bankas konkursa iesaisti
- Ilzei Baranovskai, dejotājiem un viņu vecākiem — par sadarbību un brīnišķīgu deju priekšnesumu pasākuma laikā
- Andrim Kuzminam - par aparātūras nodrošināšanu pasākuma laikā
- Ivetai Skrastiņai - par materiālu uzglabāšanu
- Skolotājām Ingunai Langei, Janai Šaudvidei-Delorme, Solvitai Pleinīcai un plūsmas vecākiem - par lielākiem un mazākiem ieguldījumiem stenda uzturēšanā un ēdiena nodrošināšanā pasākuma dienā
- EEB1 skolas skolēniem - par iesniegtajiem konkursa darbiem izstādei "Straume"

Gatim Šļūkam izstāde Eiropas Komisijā

Satikamies kādā darbadienas pusdienlaikā - divas Beļģijā dzīvošas latvietes un viens no zināmākajiem latviešu karikatūristiem. Kā izrādās, Ilze ir viņa skolas biedrene un sarunā pastāstīs savas atmiņas par skolas laiku, minot pat dažus faktus, kurus pats karikatūrists piemirsis. Tiekamies uz kafiju, lai parunātu par karikatūrām, dabas aizsardzību, Raunu un to, kā Gatis sāka zīmēt. Gatis uz Briseli atbraucis, lai piedalītos *Green week* jeb *Zaļajā nedēļā*, kuras ietvaros Eiropas Komisijā atklāta viņa darbu izstāde. Pirms 7 gadiem cilvēki no Komisijas bija pamanījuši Gata ilustrācijas par vides tēmu, kas viņam pašam ir ļoti aktuāla. Tā viņi pasūtīja pirmos zīmējumus, un pēcāk sākās ilggadēja sadarbība nu jau 7 gadu garumā, kuru laikā ir radītas aptuveni 70 ilustrācijas par vides un ūdens tēmām. Izstādē bija apskatāma daļa no tām.

Gatis Šļūka ir viens no labākajiem latviešu karikatūristiem un ilustratoriem. Viņa zīmējumi visbiežāk skatāmi *Latvijas avīzē* (4 reizes nedēļā, jeb, kad iznāk avīze), bet arī citos medijos - *Sporta avīzē* un citur. Viņa karikatūras bijušas arī daudzos pasaules ietekmīgākajos medijos, piemēram, *The Washington Post*, *USA*

Today, *China Daily*, *Politico*, *Courrier International* un *Greenpeace* izdevumos. Gatis zīmē arī korporatīvos pasākumos un ballītēs, mārketinga aģentūrām un reklāmām, kā arī ikviens var pasūtīt savu personīgo karikatūru - kādos īpašos svētkos vai kā dāvanu tuviniekam, kolēģim. Gatis ir izdevis arī četras savu karikatūru grāmatas, kas bijušas Latvijas pirktāko grāmatu topa augšgalā. Gata Šļūkas komiksu grāmata ir pieejama arī Eiropas Savienības Padomes darbinieku bibliotēkā. Gatis zīmējis arī spēli *Šurpu Turpu*, kas palīdz apceļot Latviju. Viņš saņēmis arī vairākas prestižas balvas: Pasaules Humora balvu (*World Humor Awards*) Itālijā, Starptautiskā karikatūru konkursa izcilības apbalvojumu (*International Editorial Cartoon Competition*) Kanādā, u.c. Viņš, pašam par lielu pārsteigumu, saņēmis pat Latvijas influenceru balvu - dizaina kategorijā. Gatis regulāri piedalās karikatūru izstādēs visā pasaulē, kā arī darbojas starptautisku karikatūru izstāžu un konkursu žūrijās.

Kā sāki zīmēt karikatūras, un kas bija tavi pirmie iedvesmas avoti?

Manas pirmās publicētās karikatūras bija *Raunas Sakaru vēstīs*. Manam krustēvam bija žurnāls *Dadzis* - tāda paprāva čupiņa. Tos šķirstot, es iedvesmojos, tāpat kā no Volta Disneja animācijām. Atceros arī slavenā dāņu karikatūrista Herlufa Bidstrupa grāmatu. Sāku zīmēt, un tad manu zīmējumu pielika vecāku darba vietā pie ziņojumu dēļa. To ieraudzīja priekšnieks un teica, ka jāsūta publicēt *Raunas Sakaru vēstīs*. Un tā arī notika - to publicēja.

Ilze atceras: "Kad mācījāties sagatavošanās klasē, Gatis vienmēr zīmēja tādu onkulīti ar milzu degunu. Šo tēlu sauca par Tontonu. Reiz Gatis viņu uzzīmējis uz vairākām lapiņām un rādīja, kā Tontons atdzīvojas, tās šķirstot - kā animācijā. Vēl bija līdzīgs tēls - krokodils". Ilze turpina: "Ļoti spilgti atceros Gata stāstītās anekdotes par Tontonu un desu. Gatis bija izcils stāstnieks, un pirmās anekdotes, ko dzirdēju, bija tieši no viņa. Desai bija acis un mute,

un tā vienmēr brauca smagajā mašīnā. Ik dienas, ejot uz launagu, Gatis mums stāstīja dažādus izdomātus stāstus. Klasē viņš bieži zīmēja divas meitenes - vienu blondu un vienu bruneti. Tās bijām mēs ar draudzeni: Ilze un Evija. Šos zīmējumus es ilgi glabāju, tie bija uz A5 lapām skaisti uzzīmēti. Tomēr liekas, ka reiz, kad applūda pagrabs, šie zīmējumi diemžēl neizdzīvoja.”

Kur var iemācīties zīmēt karikatūras? Kāds bija tavs ceļš?

Galvenokārt viss apgūts pašmācības ceļā. Ja izglītība ir ar mākslu saistīta, tas ļoti palīdz. Es pats mācījos bērnu mākslas skolā Priekuļos, pēcāk mācījos Rīgā ”lietišķajos” (tagad *Rīgas Dizaina un mākslas vidusskola*) un pēc tam - *Mākslas akadēmijā* grafikas nodaļā. Vēlāk trāpījos īstajā vietā un īstajā laikā *Latvijas avīzē* (toreiz vēl tā bija *Lauku avīze*), kur mani paņēma zīmēt jauniešu pielikumā. Paralēli tam es zīmēju arī *Sporta avīzei* - katru nedēļu ar akvareļiem vienu A3 lapu. Mūsdienās vairs nezīmēju tikai ar akvareļiem vien, bet izmantoju arī krāsu zīmuļus, flomāsterus vai reizēm darbojos arī digitāli. Man patīk miksēt šīs abas tehnikas - negribas būt tādām tradicionālistam, kas neko nesaprot no tehnoloģijām. Tomēr nevēlos arī iekriest otrā galējībā, kad neko bez i-Pad nevari izdarīt. Pagājušogad ar ģimeni devāmies ilgākā ceļojumā pa Eiropu - ar mašīnu apbraukājām Spāniju un Portugāli. Man līdzī bija i-Pad, un biju domājis zīmēt digitālā formātā. Tomēr ierīces atmiņa izrādījās pilna. Apņēmos vēlāk to iztīrīt un turpināju zīmēt. Tomēr lielākā kļūda bija tā ka vienu dienu aparātu izslēdzu. Ieslēgt vairs neizdevās. Atlika ar steigu iegādāties papīru un flomāsterus un zīmēt tradicionālajā stilā. Kamēr ģimene apskatīja pilsētas, es sēdēju un zīmēju.

Cik ilgs laiks vajadzīgs, lai uzzīmētu karikatūru?

Tas galvenokārt atkarīgs no termiņa. Ja nav steigas, piemēram, ir divas nedēļas laika, - tad vari vienu vakaru padomāt un paskicēt, nākamajā dienā noskatīties kādu video par šo tēmu, un no tā radīsies kāda jauna doma. Taču pats zīmējums prasa aptuveni 4-5 stundas, atkarībā no tēmas sarežģītības. Dažreiz ar kādu ideju ir jāpamokās - piemēram, tēma ”aprites ekonomika”. Sākumā ir jāizdomā, kā to parādīt, lai cilvēkiem ir skaidrs, par ko ir runa, tad vēl jāieliek kāds joks un vienlaikus jāspēj nodot arī vēstījumu. Arī *Latvijas avīzes* karikatūrām tēmas reizēm ir sarežģītas, un ir vajadzīgs laiks, lai tās pārdomātu un uzzīmētu, piemēram, par Ukrainas karu vai ASV tarifiem. Sarežģītās tēmas nereti prasa ilgāku laiku, izstrādājot koncepciju, nepieciešams ik pa laikam atgriezties pie idejas. Atkarībā no darba termiņa, reizēm tas ir jānoliek malā un tad no jauna jāķeras klāt citudien; jaunā dienā ar jaunu skatu paskaties, un varbūt tad viss saliekas pa plauktiņiem un rodas labs stāsts.

Kāda ir tava tipiskā darba diena?

No rīta ceļos diezgan agri - ap 7, tad uzreiz ķeros pie zīmēšanas un darbojos līdz brokastīm; tad var diezgan daudz paspēt, ir tāds radošais uzrāviens un prāts strādā skaidri. Parasti es fonā klausos Latvijas radio un tā uzzinu aktivitātes, piefiksēju idejas. Radošais process un ideju ģenerēšana notiek visu laiku. Pēcpusdienā atkal atgriežos pie zīmēšanas. *Latvijas avīzei* strādāju ciešā sadarbībā ar redaktoru vai redaktora vietnieku - sazināties pa WhatsApp: es aizsūtu pirmās skices, tad apspriežam, papildinām, vienojamies

par koncepciju un tad es varu ķerties pie zīmēšanas. Zīmēju katru darba dienu, brīvdienās gan cenšos to nedarīt. Esmu sapratis, ka vasarā man zīmēt ir vieglāk - agrāk no rīta ir gaišs, saule dod papildu enerģiju.

Kādas īpašības vajadzīgas labam karikatūristam?

Manuprāt, karikatūristam ir jābūt vērigam. Viņam jāspēj pamanīt to īpašo konkrētā cilvēka raksturojošo īpašību vai izskata pazīmi. Protams, jāprot arī zīmēt - roka jāuztrenē, lai to var darīt labi un ātri. Karikatūristam ir nepieciešama laba humora izjūta un, protams, tā jāapvieno arī ar veselīgu devu sarkasma un ironijas. Ir jāspēj pasniegt ideju no cita skatu punkta, jāieliek vēstījums caur humora devu. Karikatūristam ir jāsaprot sava auditorija un jāzīmē tai saprotamos simbolos vai nacionālos kodus. Piemēram, ja pasūtītājs ir Eiropas Komisija, tad jādomā plašāk par Latvijas robežām un kodiem - jāzīmē globālāk. Karikatūra ir ļoti universāla valoda.

Kā es Beļģijā gāju pēc autovadītāja apliecības

Traģikomēdija desmit cēlienos

Prologs

2019. gadā izšķīros un no sava dubultā uzvārda atvienoju otro uzvārdu. Nomainīju Latvijas pasi. Pēc tam darbā iesniedzu Latvijas šķiršanās apliecību un oficiālo tulkojumu holandiešu valodā, nomainīju Beļģijas identitātes karti uz jauno/veco, īso uzvārdu. Tad sākās Covid, kad vienu gadu nācās izlaist braucienu uz Latviju. Nākamajā Latvijas braucienā aizgāju uz CSDD un palūdzu nomainīt man autovadītāja apliecību uz jauno/veco uzvārdu. CSDD paskatījās datorā un teica, ka man ir jāgriežas dzīvesvietas valstī. Taisnība. Mana dzīves un darba vietas valsts ir Beļģija. Nodomāju, ka apliecība ir derīga līdz 2024. gada augustam un ka man nav steigas. Pienāk 2024. gads.

1. cēliens

Ceturtdiena, 18. aprīlis

Devos uz savu pašvaldību Briselē. Aizgāju pie lodziņa un centos skaidrot situāciju. Te ir mana Latvijas identitātes karte ar vienu uzvārdu, te ir mana Beļģijas speciālā identitātes karte ar vienu uzvārdu. Te ir mana Latvijas autovadītāja apliecība ar diviem uzvārdiem. Lūdzu, man izsniedziet jaunu un ar pareizo uzvārdu. Man pateica, ka var izsniegt tikai ar tādu pašu uzvārdu kā vecajā. Ja es gribu mainīt uzvārdu, man esot jāgriežas civilstāvokļa aktu nodaļā. Ok. Skrienu atkal uz reģistratūru. Man iedod jaunu numuriņu. Aizeju pie cita lodziņa. Rādu: te ir mana Latvijas karte, te ir Beļģijas karte, un re, es pat esmu paņēmusi līdzīgu notāra izdotās šķiršanās apliecības oriģinālu un pat apliecības oficiālo tulkojumu. Viņa apskata papīrus un paziņo, ka viņiem ir jāatziņst mana šķiršanās, jo tā nav reģistrēta sistēmā. Jautāju, kā tad nav reģistrēta, ja man ir Beļģijas identitātes karte, kas ir izdota uz šķiršanās apliecības pamata. Nē, man pasaka. Tas esot bijis Komisijas iekšējā sistēmā (dīvaini, jo identitātes karti izdod Beļģijas Ārlietu ministrija, nevis Eiropas Komisija), bet Beļģijas pašvaldības sistēmā nekā neesot. Un tāpēc, lai visu nokārtotu pēc likuma burta, man esot jāpasagādā apostille. Pēc tam apostille oficiāli jātulko holandiešu valodā, lai var salikt kopā ar oficiālo apliecības tulkojumu. Tam būšot vajadzīgas vairākas nedēļas. Man galva sagriežas. Man bija licies, ka Eiropas Savienībā vairs nekam nevajag apostilli. Viņa man izdrukāja kādu lapu, tad sarakstīja kaut kādus likuma pantus. Teica, ka "pie jums tur Lietuvā". Vienu no vairākām reizēm palaboju, ka Latvijā, bet tas jau neko nemaina. Sašļukusi gāju mājās. Uzreiz sēdos pie datora,

lai aizrakstītu notārei. Tad aizrakstīju arī Latvijas Konsulātam Beļģijā. Pēc tam apskatīju lapu, ko man darbiniece bija izdrukājusi. Uz lapas... visas iespējamās saites uz ... Lietuvas notāriem! Rrrr! Pa starpu bija atnākusi atbilde no notāres, ka viņi var man pa pastu nosūtīt visu, ko vajag. Tikai man pēc tam jāmeklē, kas oficiāli tulkos. Toties Konsulāts bija atbildējis, ka nekādu apostilli nevajag, un pievienojis saiti uz Beļģijas Ārlietu ministrijas lapu, kur var redzēt, ar kādām valstīm Beļģijai vajag dokumentu legalizāciju. Ar Latviju, protams, ka nevajag.

2. cēliens

Pirmdiena, 22. aprīlis

Devos uz pašvaldību, bruņojusies ar zināšanām un pierādījumiem, ka nekādu apostilli nevajag. Šoreiz nekādu apostilli neprastīja, bet paziņoja, ka apliecības nomainībai vajagot speciālo identitātes karti mainīt uz parasto beļģu. Samulsu. Mēģināju vēl pārprasīt. Tad viņa aizgāja apjautāties. Beigās teica, lai dodot visus dokumentus, viņa noskenēšot. Parakstīju kaut kādu papīru. Tad man teica gaidīt e-pastu. Pēc tam es varot atkal pieteikties uz autovadītāja apliecības maiņu.

3. cēliens

Pirmdiena, 29. aprīlis

Darbā pamanīju, ka man kāds ir zvanījis. Izrādās, ka pašvaldība. Atzvanīju. Man sāk skaidrot, ka man vajag viņiem atnest šķiršanās apliecību un tās tulkojumu (nodomāju, ka to taču es pirmdien izdarīju, bet pašvaldībā labā roka nezina, ko kreisā dara!). Tad teica, ka būs jāgroza arī meitas Martas dzimšanas apliecība, kas ir izdota Beļģijā. Apkritu! Tad viņa sāka runāt kaut ko par Lietuvu. Palaboju, ka esmu no Latvijas. Viņa: "Jā? Ak tā? Oi, tad atzvanīšu." Saprotu, ka vārds Latvija viņai nāca kā šoks. Pēc tam ilgi nevarēju saprast. Kā tas ir - grozīt Martas dzimšanas apliecību? Apliecība taču atspoguļo faktu tajā laikā, kad man bija 2 dzīvības. Ja es pamanītos apprecēties vairākas reizes pēc Martas dzimšanas un vairākas reizes nomainītu uzvārdu, vai tiešām viņi grozītu Martas dzimšanas apliecību 10 reizes? Ja jau tik ērti var atgriezties pagātnē un to grozīt, varbūt es varu grozīt vēl kaut ko? Nomainīt Martas tēva vārdu uz Džordžu Klūniju? Pusdienas laikā izrādījās, ka man atkal ir zvanījusi pašvaldība. Atzvanīju. Viņa man

stāsta, ka pie šķiršanās papīriem ir arī jāatnes Latvijas identitātes karte. Ok. Tad vēl būšot jāmaina Beļģijas identitātes karte uz jauno uzvārdu. Teicu, ka man Beļģijas identitātes karte jau ir ar jauno uzvārdu. Ak tā? Neviens viņiem nav pateicis. Jā, bet karti izsniedz Beļģijas Ārlietu ministrija. Un jā, būs jāgroza Martas dzimšanas apliecība. Iebildu, ka apliecība atspoguļo pareizu situāciju tajā laikā. Jā, bet manam vārdam visos papīros ir jābūt vienādam. Ak! Beļģija nebeidz pārsteigt. Bet es tikai autovadītāja apliecību gribēju nomainīt! Sarunājām, ka iešu pie viņas nākamotdien 8.30.

4. cēliens

Otrdiena, 7. maijs

Pašvaldībā biju ļoti laicīgi. Mani pieņēma pēc saraksta. Biju pie tā paša lodziņa, kur toreiz dāma prasīja apostilli. Izliku visus savus papīrus, tai skaitā Latvijas pasi. Viņa atkal kaut ko iepīkstējās par apostilli. Es jau sāku dziļi dvēselē šņākt. Viņa aizgāja skenēt papīrus un ilgi pazuda. Pa to laiku jau telefonā turēju gatavībā Latvijas Konsulāta atsūtīto saiti uz Beļģijas Ārlietu ministrijas lapu, kur skaidri var redzēt, ka ar Latviju nevajag apostilli. Un vispār, vai ar manu Latvijas pasi nepietiek? Kāpēc pašvaldībai ir jāatzīst mana laulības šķiršana, ja Latvija manu šķiršanos ir atzinusi, izsniedzot jaunu pasi. Ilgi sildīju rokā telefonu un iekšēji vārtijos.

Tad viņa atgriezās, atdeva dokumentus un pateica, ka ar dokumentiem esot pastrādājusi. Neko vairs neprastīja. Man tagad esot jāgaida un jāskatās, vai viņiem pietiks, un ka var prasīt vēl kaut ko. Devos prom un prātoju: ko vēl viņi var prasīt? Martas bērnu dārza beigšanas apliecību?

5. cēliens

Piektdiena, 17. maijs

Pastā bija atnākusi vēstule no pašvaldības. Tur bija rakstīts, ka *SPF Mobilite et Transports* (Beļģijas Satiksmes ministrija) man ir atteikusi mainīt autovadītāja apliecību, jo mana pašreizējā apliecība man ir izsniegta pēc manas reģistrācijas Beļģijā. Toties viņi var sākt procesu no jauna, ja es atnesīšu pierādījumu, ka nedzīvoju Latvijā. Nodomāju, ka īstenībā es nedzīvoju ļoti daudzās vietās. Kur tikai es nedzīvoju? Es nedzīvoju Lietuvā, Polijā, Vācijā... Bet nodomāju, ka vieglāks par vieglu. No darba sistēmas izdrukāju apliecinājumu, ka dzīvoju un strādāju Briselē.

6.cēliens

Trešdiena, 22.maijs

Devos uz pašvaldību.

Piegāju pie autovadītāja apliecību lodziņa un rādīju visu. Man darbiniece teica, ka man taču ir atteikts, vai es neesot saņēmusi e-pastu? Teicu, ka esmu saņēmusi daudz ko un ka tagad varu iesniegt vēlreiz. Tad nu biju ieradies. Atrādīju zīmi no darba sistēmas, kur darbs apliecina, kur es dzīvoju un cik ilgi strādāju Briselē. Man darbiniece atbild, ka man vajag zīmi no Latvijas iestādēm, jo, lūk, Beļģijā es skaitos no 2005.gada, bet autovadītāja apliecība man ir izdota 2014.gadā Latvijā. Kā tad viņi man ir izsnieguši? Viņiem te ir jāievēro likums, lai nebūtu dubultā. (Nodomāju, es varētu jaunprātīgi izņemt 2 autovadītāja apliecības, tās summēt un braukt ar traktoru!) Neder apliecinājums no darba par to, kur es dzīvoju, bet vajag apliecinājumu no Latvijas iestādēm par to, kur es NĒdzīvoju. Atkal aizrakstīju e-pastu un lūdzu palīdzību Latvijas Konsulātā Beļģijā.

7.cēliens

Ceturtdiena, 23.maijs

Latvijas Konsulāts man bija atsūtījis 2 veidlapas, kas man jāaizpilda un jāparaksta ar elektronisko parakstu. Saprātu, ka ir dimbā, jo neesmu iemācījies lietot elektronisko parakstu. (Parunāju ar dažiem cilvēkiem un mazliet nomierinājos, ka neesmu vienīgā.)

Sestdiena, 25.maijs

Biju ilgi prātojusi, bet man beidzot saslēdzās. Es taču varu tās parakstītās veidlapas ielikt aploksnē un aiznest. Vecmodīgais pasts nav atcelts. Konsulārajā daļā taču noteikti ir pastkaste. Tad beigās sapratu, ka nezaudēšu ne minūti.

Ātri aizpildīju veidlapas un vienkārši skriešus aizskrēju uz Vēstniecību. Uz ielas patiešām bija pastkaste. Iemetu un jutos atvieglota, ka esmu izdarījusi visu, ko varēju, lai glābtu manu autovadītāja apliecību. Kad biju mājās, vēl Konsulātam aizrakstīju, ka esmu visu nogādājusi ar vecmodīgām metodēm.

Pirmdiena, 27.maijs

Pusdienas laikā atnāc e-pasts no Latvijas Konsulāta. Viņi mani lūdz samaksāt par pakalpojumu 42,50. Tātad viss ir saņemts, un lietas bija iekustējušas. Kēru telefonu, lai ātri samaksātu, bet asaras saskrēja acīs un skats aizmiglojās. Sākumā mazliet nomierinājos, tad maksāju. Pašvaldība mani bija novedusi līdz pēdējam.

Pirmdiena, 3.jūnijs

Devos uz Latvijas Konsulātu. Tur dabūju dokumentu franciski, kur ir rakstīts, ka Latvijas iedzīvotāju reģistrā mana oficiālā adrese ir Beļģijā.

8.cēliens

Trešdiena, 5.jūnijs

Devos uz pašvaldību kārtot nākamo sēriju autovadītāja apliecības seriālā. Izņēmu numuriņu un gaidīju. Šoreiz pie lodziņa bija čalis. Izvilku visus papīrus. Viņš paskatās un pasaka, ka neder! Viņš saka, ka mana apliecība Latvijā ir izsniegta 2014.gadā, kaut gan esmu pirms tam dzīvojusi Beļģijā. Jautāju, kā tad tā, ka mani dokumenti neder. Re, kur prasītais pierādījums, ka nedzīvoju Latvijā. Esmu izpildījusi prasības.

Rādu viņam vēstuli, ko man sūtījusi pašvaldība. Vēstulē rakstīts, ja es iesniedzu pierādījumu, ka nedzīvoju Latvijā, tad varu sākt procedūru no jauna. Viņš palasa: "Mjā, es pats šito rakstīju, un tur, jāsaka, nav ļoti skaidri uzrakstīts, ka vajag par 2014.gadu..." Jā, tur nav rakstīts, par kādu laiku. Jautāju, ko tad man darīt. Viņš saka, ka varu kārtot eksāmenu. Man mati sacēlās stāvus.

Viņš teica, ka tūlīt ies nokopēs un apjautāsies. Saprātu, ka es šito murgu vairs nevaru izturēt. Sēdēju un raudāju, jo citādi man būtu jāsāk kliegt un kādam jāsit, bet sist nedrīkst. Viņš atgriezās. Prasīja, vai man viss kārtībā. Nav kārtībā. Jautāju, ko man darīt. Es teicu, ka esmu izpildījusi, ko no manis prasa. Cik var? Jautāju: ja es tagad atnesīšu dokumentu par to, ko es esmu darījusi 2014.gadā, ko tas mainīs? Es esmu tagad šeit, pierādījums ir, ka es esmu šeit, te ir mani papīri. Kāds tam sakars ar 2014.gadu? Kas būtu, ja es būtu atbraukusi, piemēram, šogad? Viņš saka, ka tas būtu savādāk. Tas būtu pēc 2015.gada. Tad viņi uzreiz varētu nomainīt, bet tagad viņiem ir jāievēro likums. Viņi ir tikai starpnieki starp pašvaldību un SPF Mobilite. Ja es gribot, es varot jautāt pati SPF Mobilite.

Prasu: bet ko es vēl varu iesniegt? Kāds ir mans plāns B, C, D? Teicu, ka rumāņu kolēģei Tervūrenā nomainītas tiesības, kam 6 mēnešus bija beidzies termiņš. Viņš saka, ka tas ir savādāk.

Viņš saka, ka viņš saprotot, ka Beļģijas birokrātija ir smagnēja un ka izskatās kafkiska. Jā gan. Bet kaut kur taču jābūt veselajam saprātam. Pasakiet, kā es varu dabūt tiesības!

Gāju prom satriekta. Ko viņi gribēja panākt? Sodīt mani visu mūžu par kļūdu 2014.gadā. Vai tas nozīmē, ka man jaunas tiesības nepienākas nekad? Ja esmu ko pārkāpusi, lieciet man samaksāt sodu un beidziet mani dzenāt. Kāda starpība, kas ir bijis 2014.gadā? Kā tas ietekmē to, kas notiek tagad? Manas tiesības nav nelikumīgas. Kas mainītos, ja izrādītos, ka Latvija 2014.gadā nedrīkstēja man izsniegt tiesības? Kas mainītos, ja es 2014.gadā vēl skaitījos Latvijā? Ja man pasaka "jums toreiz vajadzēja darīt tā"? Ko tas maina tagad? Tas man aizliedz turpmāk dabūt jaunas autovadītāja tiesības? Kāda starpība, kādā vecumā es beidzu čurāt biksēs? Vai mani visu mūžu sodīs? Turklāt viņu vēstulē nebija rakstīts, par kuru laiku man ir jāatskaitās. Es biju nonākusi murgā, kam neredzēju izeju.

9.cēliens

Ceturtdiena, 6.jūnijs

Biju atjēgusies no trieciena un noskurinājusies. Kamēr bija brīvs brīdis, uzrakstīju e-pastu SPF Mobilite. Nepieminēju, ka pašvaldība man ir pateikusi, ka atkal kaut kā trūkst. Rakstīju ar pārliecību, ka man nekā netrūkst. Uzrakstīju, ka uz pašvaldību esmu bijusi 6 reizes un izpildījusi visas prasības, ka viņi man pat ir uzstādījuši dīvas prasības, piemēram, prasījuši apostilli pie šķiršanās apliecības. Jautāju, kā es beidzot varu dabūt tiesības. Pielikumā nofotografēju identitātes karti no abām pusēm; autovadītāja tiesības; vēstuli no pašvaldības, ka tiesību nomaiņa ir atteikta un ka var sākt jaunu procedūru, kad iesniegšu pierādījumus, ka nedzīvoju Latvijā; un Latvijas Konsulāta izziņu, ka Latvijas iedzīvotāju reģistrā mana adrese ir Briselē. Uzrakstīju, ka visi šie dokumenti ir iesniegti arī pašvaldībā. Nodomāju, ka tagad vēl nedēļu varēšu pagaidīt, kamēr man kaut ko atbildēs un izdomās, kas man vēl ir jāsniedz. Tēta

asinsgrupa?

Pēcpusdienā bija atnācis apstiprinājums, ka mans e-pasts Satiksmes ministrijā ir saņemts. Tad vēlreiz paskatos e-pastā, un!!! Tur ir atbilde no Satiksmes ministrijas. Citēju brīvu tulkojumu no franču valodas:

"Labdien, kundze!

Ielieku kopijā pašvaldību. Pašvaldības iesniegtā pieprasījuma numurs ir... Mans kolēģis ir pieļāvis kļūdu, par ko mēs Jums atvainojamies.

Tā kā Jums ir speciālā Beļģijas identitātes karte, Jūs esat atbrīvota no prasības ievērot reģistrācijas noteikumus. Proti, Jums nav jāiesniedz pierādījums par nerezidenci.

Kas attiecas uz apostilli, uz Latvijas dokumentiem tas neattiecas.

Šajā jautājumā es aicinu pašvaldību apskatīt Ārlietu ministrijas mājaslapu, kas piedāvā vajadzīgo informāciju. Latvija ir parakstījusi Briseles 25.05.1987.gada Konvenciju, kas paredz atcelt valsts dokumentu legalizāciju.

Es aicinu pašvaldību Jums atjaunot tiesības pēc iespējas ātrāk."

Vairākas reizes izlasīju un raudāju. Izrādās, ka Beļģijā ir kāds kantoris, kas strādā un kaut ko zina. Biju pateicīga. Biju arī ļaunā priekā, ka e-pastā ļoti maigiem vārdiem bija rakstīts, ka pašvaldība ir idioti. Izrādās, ka esmu viņiem sagādājusi dokumentu, ko viņiem nebija tiesību prasīt. Ja es būtu pavisam kašķīga, varētu pieprasīt, lai viņi man kompensē 42,50 eiro, ko esmu samaksājusi par lieku dokumentu. (Domāju, ka būtu bijis daudz labāk šo naudu ziedot Ukrainas armijai.) Cik stundas es biju skraidījusi apkārt un kārtojusi lietas? Viņi man ir parādā vismaz 20 stundas no dzīves un vēl cik nervu.

10.cēliens

Pirmdiena, 10.jūnijs

Atnāca no pašvaldības e-pasts, kas aicina mani ierasties ar fotogrāfijām nomainīt autovadītāja apliecību. Varēju uzcelpot. Pieteicos uz trešdienas rītu.

Trešdiena, 12.jūnijs

Pašvaldībā sagaidīju savu rindu. Izsnydzu visus dokumentus un fotogrāfiju. Parakstījos 6 reizes. Samaksāju 30 eiro. Pateica, ka tiesības būs gatavas nākamtrešdien bez pieraksta.

Trešdiena, 19.jūnijs

Devos uz pašvaldību.

Pietiecos reģistratūrā, iedeva numuriņu. Piegāju pie lodziņa. Teicu, ka gribu savas tiesības. Uzrādīju vecās. Man palūdza identitātes karti. Izvilku savu speciālo Beļģijas identitātes karti. Man saka: "Mums vajag Beļģijas identitātes karti." Nodomāju: "Sākas..." Tad viņš saka, ka vajag valsts personas kodu. Tāds uz speciālajām kartēm neparādās. Covid laikā es to uzrakstīju uz apgrauztas lapiņas. Tad to arī izvilku. Tas derēja. Šķiros no Latvijas autovadītāja tiesībām un dabūju Beļģijas. Murgs bija beidzies.

Priekšskats.

Atbalsts Ukrainai

Saldumu un citu gardumu labdarības pārdošanas akcija Eiropas Komisijā - DG AGRI

Februārī un aprīlī Eiropas Komisijā Lauksaimniecības un lauku attīstības ģenerāldirektorātā (DG AGRI) notika saldu un sāļu gardumu labdarības tirdziņi. To mērķis bija vākt ziedojumus Ukrainas atbalstam. Pirmā tirdziņa ideja radās tur, kur rodas labākās idejas - latviešu kolēģu rīta kafijas pauzē. Pēc tam tika sūtīta ziņa DG AGRI kolēģiem, aicinot pievienoties un sarūpēt gardumus tirdziņam. Uz aicinājumu atsaucās vairāki baltiešu un vēlāk arī citu valstu pārstāvji un kolēģi no vairākiem Eiropas Komisijas Ģenerāldirektorātiem (AGRI, REGIO, HOME, EMLP, TAXUD, JUST), Eiropas Padomes un Latvijas pastāvīgās pārstāvniecības ES. Vēlme palīdzēt auga augumā.

Īpašs paldies kolēģiem, kas gatavoja medus kūkas, klaisiskos desertus kā *Paris-Brest*, tiramisū, braunijus, mafinus, veselīgas enerģijas bumbas, biezpienkūku, melleņu siera kūku, šokolādes cepumus, cepa maizi, gādāja produktus saldumus, suvenīrus un īpašus produktus, piemēram, čiekuru sīrupu.

Kopā var paveikt brīnumu lietas - tieši tā var visu noorganizēt, sarūpēt un tirgot!

Pirmais tirdziņš bija pārsteigums visiem - gan organizatoriem, gan dalībniekiem, jo visi saldumi tika izpirkti jau pirmo 40 minūšu laikā. Tie, kas no sākuma gāja pusdienās un teica, ka pēc tam pienāks ko nebūt nopirkt, palika bez deserta. Un tā uzreiz radās ideja, ka šāds pasākums jāatkārto.

Februāra tirdziņā tika savākti 3200 EUR, kas ar organizācijas *Tavi draugi* palīdzību tika ziedoti Okhmati bērnu slimnīcas Psiholoģiskā atbalsta centram. **Aprīlī tirdziņā saziedoja 3406 EUR**, un tie šoreiz tika ziedoti organizācijai Lietuvā - brīvprātīgajiem mediķiem, kas glābj dzīvības un sniedz atbalstu iedzīvotājiem, kas dzīvo pie Ukrainas frontes līnijas.

Aprīļa tirdziņa dienā Ukrainas lauksaimniecības ministram bija sanāksme DG AGRI. Viņš, ieraugot mūsu tirdziņa plakātu, lūdza to saglabāt

par piemiņu. Bija prieks redzēt, cik ļoti aizkustināts un pateicīgs viņš bija par mūsu atbalstu Ukrainas tautai.

"Laikā, kad Krievija cenšas iznīcināt Ukrainu un pakļaut ukraiņu tautu, neslēpjot vēlmi atjaunot ļaunuma impēriju - PSRS - un slavinot padomju režīma masu slepkavas, ir nepieciešams parādīt, ka atbalsts ukraiņu tautai, kas cīnās par savu un savas valsts neatkarību, ir palicis nemainīgs. Pēc 3 kara gadiem daudziem ir iestājies nogurums un tāda kā apātija pret apkārt notiekošo. Tas nāk par labu tiem spēkiem, kas uzskata, ka spēka demonstrācija un necieņa pret neatkarīgu valsti un tautu suverenitāti ir norma. Tādēļ bija prieks redzēt, ka mēs joprojām varam palīdzēt - šajā gadījumā Okhmati bērnu slimnīcas Psiholoģiskā atbalsta centram un Lietuvas mediķiem, kuri sniedz medicīnisko palīdzību piefrontes teritorijā. Pie tam otrajā pasākumā kolēģu skaits, kuri piedāvāja pašu pagatavotus un gādātus gardumus, pieauga."

"Dienmīdēt karš joprojām turpinās, tādēļ atbalsts Ukrainai ir vajadzīgs joprojām!"

Zigo Rutkovskis
Labdarības tirdziņa idejas autors un organizators

SBLT un dziedošie draugi - koncerts Tervūrenā

Jau trešo gadu sirsnīgais Briseles latviešu teātris un dziedošie draugi organizē koncertus Ukrainas atbalstam. Viss sākās ar vēlmi kopā padziedāt, sarīkot jauku pasākumu un sniegt atbalstu Ukrainai - kaut ar labām domām, kopīgu lūgšanu par gaismas uzvaru pār tumsu un labu vārdu sūtišanu. Jau pirmais koncerts 2022. gada nogalē guva lielu atsaucību, Tervūrenas baznīca piepildījās ar skatītājiem un tika savākti 1410 EUR Ukrainu karavīra rehabilitācijai.

Pēc koncertuzveduma "Gaismas bruņinieks" nosūtījām 2600 EUR biedrībai "Tavi draugi", lai līdzekļi nonāktu pie tiem, kam tie visvairāk nepieciešami.

Ar katru nākamo gadu mūsu atbalstītāju pulks auga un auga arī saziņots līdzekļu apjoms.

Pirmais koncerts bija par Ziemassvētku tēmu un tajā izskanēja lasījumi un dziesmas dažādās Eiropas valodās, savukārt, otrais koncerts bija Paulu Koelju "Gaismas bruņinieka" zīmē. Šogad koncertuzveduma tēma bija vēstules - no pašām pirmajām, uz papirusa rakstītājām, līdz vēstulēm kara laikā, kas rakstītas karagūstekņu nometnē, mīlas vēstulēm starp Raini un Aspaziju, uz bērza tāss rakstītām vēstulēm no Sibīrijas, ASV prezidenta Kenedija rakstītajai vēstulei Žanam Monē un pat pavisam nesenām vēstulēm no Ukrainas frontes. Lai arī vēstules rakstītas dažādos laikos un ar dažādām ziņām, tās visas vieno cerība - cerība, ka mīlestība un labais tomēr uzvarēs. Vēstules tika lasītas gan latviešu un angļu, gan vietējās - franču un flāmu - valodās, un skatītāji īpaši novērtēja valodu daudzveidību un saskaņu ar dziesmām. Dziesmas izskanēja gan latviski, gan angļiski un pat ukraiņu valodā.

Uzveduma beigās skatītājus gaidīja īpašs pārsteigums - viņi saņēma teātra dalībnieku un dziedošo draugu rakstītās vēstules. Tās lasīt varēja, baudot koncerta veidotāju sagatavoto cienastu - gardu piparmētru tēju, karstvinu, pašu ceptus pirāgus un citus gardumus. Vēstules bija dažādās valodās un tas kalpoja arī kā savstarpējas iepazīšanās veids - reizēm nācās blakus stāvētājam palūgt pārtulkot latviešu vai angļu valodā rakstīto vēstuli.

Kāds bija pasākuma mērķis?

sBLT un dziedošo draugu labdarības koncertuzvedumu mērķis ir vākt ziedojumus konkrētai organizācijai, un šogad sadarbojamies ar tēpu mākslinieci Ievu Ādamsoni un *Ganta fondu*.

Pateicoties Ievai, mums bija iespēja iepazīties ar vēstulēm no Ukrainas frontes - tās bija skaudras un īstas un mums patiesi iekrita sirdī. Lasot vēstules pirmo reizi, asaras bira aumaļām.

Tāpēc nolēmām atbalstīt vēstulū autora Jaroslava sapieru brigādi. *Ganta fonds* pašreizējā turpina atbalstīt Ukrainu un piegādā palīdzību tieši tur, kur to vajag. Jaroslava komandai nosūtījām arī video ar ukraiņu/poļu tautas dziesmu "Hei sokoli". Saņēmām atpakaļ ziņu, ka šis atbalsts karavīriem ir ļoti svarīgs un dod spēku turpināt cīnīties.

Tomēr lai arī ziedojumi ir konkrētam mērķim, mēs ar koncertu vēlamies vārst uzmanību arī uz faktu, ka atbalstu Ukrainai neieciešams turpināt, jo īpaši tagad. Priecājamies, ka mūsu koncertus apmeklē ne tikai vietējie latvieši, bet arī daudz citu tautību pārstāvji. Tervūrenas iedzīvotāji jau ar nepacietību gaida katru nākamo koncertu. Latvijā bieži dzirdam par palīdzību Ukrainai un ikviens var iesaistīties dažādās akcijās, bet Beļģijā tas nav tik pašsaprotami - daudziem karš liekas tāls un personīgi neskarošs. Tieši tāpēc ir tik svarīgi aktualizēt šo tēmu. Teātrim un mūsu draugiem šie pasākumi ir svarīgi arī kā kopīga radoša darbošanās un jēgpilna kopā būšana.

Organizēšana

Teātra dalībniekiem un dziedātājiem gatavošanās koncertuzvedumam notiek īpaši radoši un saspringti. Viss top vien pāris mēģinājumu laikā. Dziedošie draugi mēģina dziesmas un aktieri tekstus. Pati lielākā burvība ir, kad abas šīs grupas sastopas ģenerālmēģinājumā un viss uzvedums saplūst kopā īpašā harmonijā. Režisorei Andrai Baltmanei ikreiz izdodas uzburt īpaši sirsnīgu un saskaņīgu uzvedumu. Ģenerālmēģinājumā runātāji pirmo reizi dzird dziesmas un dziedošie draugi - tekstus - un beidzot top skaidrs, kāpēc tieši šie gabali bija jāmacās, viss saliekas 'pa plauktiņiem' un top kaut

kas maģisks. Visa radošā grupa piedalās arī dekorāciju veidošanā, paši sev piemēlē tērpus un palīdz viens otram ar frizūru veidošanu, aizdod aksesuārus un apģērbus. Paši esam gan aktieri, gan stilisti, gan meikapa mākslinieki, gan frizieri, gan scenogrāfi, gan skaņotāji un gaismotāji un arī - pirāgu cepēji un vēstulū rakstītāji. Ir tik interesanti kopā radīt šo koncerta brīnumu.

Cik saziņots? Kādai organizācijai / mērķim ziedojums nodots?

Pasākumā savācām 4305 EUR. Paldies visiem, kas bija klāt un atbalstīja. Paldies arī tiem, kas netika uz pasākumu, bet tik un tā nosūtīja mums savu ziedojumu. Ar Ganta Fonda un Ievas Ādamsones palīdzību naudu nosūtījām Zaporizjas sapieru bataljonam, lai viņi varētu iegādāties rīpas dzīpam un dažādas nepieciešamās auto daļas.

No sapieru ģimenēm mēs pavisam negaidīti saņēmām īpašu paldies - ar rokām apgleznotas kastītes!

Kāpēc ir svarīgi turpināt atbalstīt Ukrainu?

"Ikdienas skrējienā Beļģijā bieži vien aizmirstam, ka tikai nedaudz tālāk par 1800 km sirēnu trauksmes un bailes par sevi, savējiem un savu valsti ir tik daudz ukraiņu ikdiena. Mūsu atbildība ir neaizmirst un nepievērt acis, un stāstīt par Putina zvērībām kolēģiem un draugiem, kuri Beļģijas informatīvajā telpā ar ziņām par karu Ukrainā saskaras arvien retāk."

"Mēs nevaram izbeigt karu, bet varam palīdzēt konkrētiem cilvēkiem. Mēs viņiem ir spēks un drošne cīnīties par tādām vērtībām kā brīvība, kas svarīgākas ir jebkuram no mums."

Dace Kalniņa
Projekta autore un organizatore

Briseles latviešu deļotāju Ukrainas akcija

Iedvesmojoties no sirsniġā Briseles latviešu teātra un dziedošājiem draugiem, arī Briseles latviešu deļotāji sniedza palīdzību roku Ukrainas karavīriem.

Kad ASV sāka apturēt palīdzību Ukrainai martā, deļotājiem bija skaidrs - kaut vismazākais ziedojums būs svarīgs atbalsts gan finansiāli, gan arī morāli un kalpos par zīmi, ka ukraiņi vienmēr var paļauties uz Eiropu un cilvēkiem tajā.

Deļotāji izveidoju mini *flashmobu* mēģinājuma laikā ar tēmturi #DanceWithUkraine.

Skatot ukraiņu tautas dziesmai "Pidmenula, pildvela" (Piemānīja, pievila), deļotāji grieza jautru danci. Tomēr tajā pašā laikā viņi atġādināja sev un citiem, ka mēs esam ļoti privilīġētā situācijā un ka simtiem ukraiņu deļotāju šobrīd gribētu līdzināties deļotāju rindās nevis frontes tranšējās.

Viena vakara mēģinājuma laikā tika **saziedoti 1610 eiro**, kas ar *Ganta Fonda* palīdzību tika nosūtīti dronu iegādei.

Briseles deļotāji aicināja arī citas deļu kopas no Ķikāgas līdz pat Bergenai pievienoties akcijai #DanceWithUkraine.

Tu joprojām vari atbalstīt Ukrainu!

Ganta Fonds

LV76HABA0551055747168

Mērķis: Ziedojums no Beļģijas

Briseles latviešu rokdarbnieki "silda brīvības liesmu"

Arī Briseles rokdarbnieku pulciņš domās un darbos atbalsta Ukrainas frontes līnijas karavīrus. Rokdarbnieki sadarbojas ar latviešu jauniešu nometnes 2x2 radītu projektu "Sildi brīvības liesmu". "Brīvības liesma" 2025. ġadā uz Ukrainu nosūtījuši 1700 krāsniņu, kuras ievietotas auduma maisiņos. Toties kopš 2023. ġada kad akcija uzsākta jau saražotas un ukraiņu rīcībā nodotas vairāk kā 8000 krāsniņu.

Briseles rokdarbnieki un palīġi šuj nu jau otro mācību ġadu un tā laikā sašūti aptuveni 2500 maisiņu, kas tālāk ceļo uz Latviju, kur tiek pildīti ar saliekamu krāsniņu, instrukcijām kā krāsniņu lietot un iekuru pirmajai krāsniņai.

Atsauksmes no frontes līnijas ļoti augstu vērtē krāsniņas ne tikai ziemas aukstumā, bet arī vasras vidū, jo uz tām iespējams uzsildīt ēdienu vai uzwārit kādu dzērienu ġarās nakts maiņās. Ar katru maisiņu ceram, ka šīs būs pēdējais un karš drīz beigsies par labu ukraiņiem, bet kamēr būs vajadzība turpināsim sadarboties ar "brīvības liesmu".

Ļoti priecāsimies redzēt arī tevi nākošajā šūšanas "meistarklasē". Par meistarklasēm izziņojam gan facebook, gan www.latviesi.be

Vēstures nodošana nākamajām paaudzēm

Fonds "Sibīrijas bērni" jau vairākus gadus organizē sacerējumu un zīmējumu konkursu skolēniem par latviešu deportāciju uz Sibīriju 1941. gada 14. jūnijā un 1949. gada 25. martā „SIBĪRIJAS BĒRNI 1941/1949 – TRIMDAS BĒRNI 1944 – DZIMUŠI SIBĪRIJĀ”. Konkursa mērķis ir rosināt skolēnos interesi par Latvijas vēsturi un, īpaši, par 1941. gada 14. jūnija deportāciju, kurā cieta 15425 Latvijas iedzīvotāji, un par 1949. gada deportāciju, kad uz Sibīriju izveda vairāk par 42 tūkstošiem cilvēku. Par 1944. gadu, kad atkārtotas deportācijas draudu un frontes tuvošanās iespaidā vairāk kā 200 tūkstošu Latvijas pilsoņu devās bēgļu gaitās uz rietumiem. Par Sibīrijā dzimušajiem, par tiem, kas atgriezās Latvijā, un tiem, kas palika svešumā. Konkursa mērķis ir arī mudināt skolēnus izzināt Latvijas valsts un savas ģimenes vēsturi, stiprināt skolēnos patriotisma jūtas un piederības sajūtu Latvijai. Skolēni aicināti zīmēt

un sacerēt stāstus, stāstā ietērt ģimenes atmiņas par izsūtīšanu.

Latviešu plūsmas skolēni vēsturi izzina, lasot stāstus, aplūkojot digitālās kolekcijas un iztaujājot savas ģimenes. Atkārtosot apgalvojot, ka šodienas parāda - no vēstures ir vērts mācīties. Krievijas agresija Ukrainā ir skaudrs atgādinājums arī par Latvijas okupācijas laiku, kad par vārda brīvību un Latvijas valsts neatkarību varēja tikai sapņot, kad izsūtījumos un lēģeros gāja bojā Latvijas neatkarīgās valsts veidotāji.

Ari Briseles 1. Eiropas skolas latviešu plūsmas sākumskolas vecāko klašu skolēni piedalījās konkursā. **Šogad Agneses Meieres speciālbaltu ieguva 4. klases skolniece Sāra Stašāne.**

Līdz ar citiem laureātiem arī Sāra piedalījās apbalvošanas pasākumā Rīgā, Latviešu biedrības namā, saņemot apbalvojumu no Ministru

prezidentes Evikas Siliņas.

Man kā skolotājam šis ir labākais veids, kā pieminēt izsūtītos, īpaši Sibīrijā bojā gājušos. Es nezinu, vai man būtu tik liels spīts un patriotisms šodien strādāt ar jauno paaudzi, būt latviešu valodas skolotājam, ja pati bērnībā nebūtu klausījies savu vecvecāku un viņu vecāku stāstus par Sibīriju, skatījusies to bildes, kas gājuši bojā, ja nebūt vēlāk strādājusi par diasporas skolotāju Sibīrijā, dodoties uz vietām, kas bija manu vecvecāku bērnības mājas. Vēlāk maģistra darbā pētīt tēmu par Latvijas un Krievijas attiecībām pēc Padomju Savienības sabrukšanas, tikai pamazām aptvēru, cik dziļi un ilglaicīgi ietekmi šie vēstures notikumi atstājuši uz latviešiem, kāpēc uzskatu par svarīgu arī nākamajām paaudzēm nodot kaut kriptatu šo zināšanu.

Teksts: Liene Salmiņa; foto: Maris Matisons, Valsts kanceleja

Kārlis Ulmanis – agronoms, valstsvīrs, Vadonis

Kamēr Eiropas Savienības iestādēs strādājošie vecāki izbaudīja Eiropas dienu, kas Beļģijā ir brīva, Eiropas skolas Briselē II S4 un S5 klašu skolēni kopa savus Latvijas vēstures apcirķņus. Latvijas Nacionālā vēstures muzeja Dauderu nodaļas krājuma glabātāja Viola Ozoliņa vadīja nodarbību "Kārlis Ulmanis – agronoms, valstsvīrs, Vadonis."

Pateicoties skolotājas Inetas Caras atbalstam, skolēni guva ieskatu K. Ulmaņa politisko karjerā līdz 1934. gada apvērsumam, apsprieda tā cēloņus, salīdzinot Ulmaņa režīma iezīmes ar līdzīgiem apvērsumiem citās Eiropas valstīs attiecīgajā laika posmā, kā arī vērtēja sabiedrības reakciju. Nodarbībā bērni redzēja interesantas un citur nepieejamas laikmeta liecības un īpašas fotogrāfijas un saņēma atbildes uz jautājumiem. Nodarbības vadītāja mudināja dalībniekus kritiski domāt

par to, vai Ulmaņa režīms uzskatāms par "zelta laikiem" Latvijas vēsturē un kādēļ šāds "zelta laiku" priekšstats ir radies un pastāv. Tāpat skolēniem bija jāapsver, kāds iespajds bijis Ulmaņa lēmumiem uz Latvijas vēstures notikumiem, un, cerams, jāaizdomājas par demokrātijas nozīmi. Pēc nodarbības kāds dalībnieks bilda, ka tā bijusi neparasti skaidra un vienkārša, bet vienlaikus likusi par vēsturi un politiku domāt plašāk. Citam nodarbība padarījusi skaidrākus notikumus Latvijā pirms 2. pasaules kara.

Viola Ozoliņa: "LNV M Dauderu nams reprezentē tik ļoti dažādo un sarežģīto Latvijas vēsturi, turklāt vēsta arī par vietējās apkaimes un kopienas izcelsmi un attīstību. Priecājos, ka varēju daļu šo jautājumu parādīt skolēniem Briselē, un ceru, ka bērni un vecāki vasaras brīvdienās iegriezīsies muzejā!"

Teksts: Liene Škoba; fotopersonaligie arhivi

Izspēlē Toma Valdemāra Skrastiņa veidoto spēli un noskaidro, kurš ir visveiklākais un pirmais iegūs zelta medaļu. Vai vari atpazīt visus latviskos tēlus? Priekš spēles nepieciešami ejamie kauliņi un metamais kauliņš. Lai jautra spēlēšana!

Paldies visiem

Avīze "Beļģijas latviešu ziņas" top, pateicoties brīvprātīgajiem, kas iesaka, raksta, koriģē, tulko un fotografē.

Ja arī tevi interesē palīdzēt tapt nākošajiem numuriem raksti uz belgijas.avize@gmail.com

Redaktore: Ieva Brinkmane
Māksliniece: Alma Ulmane

Jūnija avīzi veidot palīdzēja Agnis Sauka, Agris Ozoliņš, Alma Ulmane, Andra Baltmane, Baiba Bartušēvica, Dace Kalniņa, Dace Rubene, Evija Puķe-Jansone, Ēriks Ašmanis, Gatis Šļūka, Gilles Servais, Guna Zaķe-Baltā, Ilze Baranovska, Ilze Godšteina Yseboot, Iveta Kantrima, Iveta Skrastiņa, Kristina Lange, Laine Škoba, Laura Drāzniece, Liene Salmiņa, Līga Riekstiņa, Marta Sauka, Marita Masule, Nicolas Brookes, Santa Graudiņa, Toms Valdemārs Skrastiņš, Zigo Rutkovskis, Briseles 21. skautu vienība, Briseles latviešu dejotāji, Briseles latviešu koris, Bērnu deju kolektīvs, Briseles rokdarbnieki, sirsnīgais Briseles latviešu teātris, "Šis nav grāmatu klubs".

Pateicamies Eiropas Parlamenta deputātam Robertam Zilem par atbalstu avīzes drukāšanā.

Latviešu biedrība Beļģijā / Association Lettonne en Belgique (a.s.b.l.)
Reģistrācijas Nr.: 409.294.765

Atbalsti "Beļģijas latviešu ziņas" un ziedo tās darbībai!
IBAN BE98 7340 7723 0193